

תוכן העניינים

פרק 1: שמונה שבועות לפני הטיול 103

1. איסוף מידע 103

2. קביעת אחראי הטיול ומסלולו 103

3. קביעת אזור הטיול ומסלוליו 104

4. עדכון ראש השבט 104

פרק 2: שבעה שבועות לפני הטיול 105

1. ביצוע סקר שטח 105

2. הוצאת אישורים בטחוניים 105

3. טיולים בשטחי אש 105

4. תיאום עם גופי חוץ 105

5. תיאום עם עורף הטיול 105

פרק 3: שישה שבועות לפני הטיול 106

1. הזמנת מדריך מוסמך לטיול ההכנה 106

2. הכנת תקציב לטיול 106

3. הוצאת חוזר להורי המדריכים לטיול ההכנה 106

4. הזמנת אוטובוסים 106

5. תיאום מקום לינה חלופי 106

פרק 4: חמישה שבועות לפני הטיול 107

1. הוצאת אישור תנועתי לטיולי הכנה וביצוע 107

2. ביצוע בקרת איכות רמה ממונה 107

3. בדיקת הציוד לקראת הטיול 107

4. הזמנת אמצעי קשר 107

5. הזמנת מאבטחים ומלווים רפואיים 107

6. הכנת תיק טיול לטיול הכנה 108

פרק 5: ארבעה שבועות לפני הטיול 108

1. ביצוע טיול הכנה 108

2. הוצאת חוזר להורים 108

פרק 6: שלושה שבועות לפני הטיול 109

1. ביצוע בקרות איכות למדריכים 109

2. הכנת חלופות למקרה שינוי במזג האוויר 109

3. העברת מידע על הפעילות להורים/אסיפת הורים 109

כרך ג' - טיולים

תוכן העניינים - המשך

109	פרק 7: שבועיים לפני הטיול
109	1. הכנת הציוד
109	2. בקרת איכות רמה ממונה
109	3. איסוף שמות המלווים ומתנדבים זמניים
110	פרק 8: שבוע לפני הטיול
110	1. עדכון רשימת המבטחים
110	2. הכנת תיק הטיול
110	3. הכנת תוכנית אבטחת חניון
110	4. הוצאת רשימות החניכים
110	5. תדריך שכבה בוגרת ומלווים בוגרים
110	6. בדיקת מזג האוויר והמצב הבטחוני
111	פרק 9: בוקר הטיול
111	1. בדיקת מזג האוויר
111	2. בדיקה ותדריך של המאבטחים והמלווים הרפואיים
111	3. נקודת הכינוס
111	4. תדריך השכבה הבוגרת
111	5. סריקה ובדיקה של האוטובוסים
112	6. העמסת הציוד
112	7. בדיקת רשימות שמיות ואישורי הורים
112	8. העברת רשימת בעיות בריאות לגורם הרפואי הבכיר
112	9. רישום מספרי הטלפונים של בעלי התפקידים בטיול
112	10. תדריך הנהג
112	11. עליית החניכים על האוטובוס
112	12. קריאת שמות
112	13. עדכון הרמה הממונה, עורף הטיול וראש השבט
112	14. חניות ועצירות
113	פרק 10: לפני הכניסה למסלול
113	1. בדיקת מזג האוויר
113	2. בדיקת עומס המטיילים
113	3. בדיקת ציוד החניכים
113	4. הגדרת בעלי תפקידים
113	5. מקום רכב הפינוי
113	6. דיווח לרמה הממונה ולעורף הטיול

תוכן העניינים – המשך

פרק 11: מהלך הטיול 114

1. וידוא שתייה 114

2. מפקד חניכים 114

3. נוהל חציית גבים 114

4. סדר הפעולות במקרה של נפגעים 114

5. נוהל כניסה למים 114

6. הליכה סמוך לכבישים, על שפת כבישים וחצייתם 115

7. תנועה ליד מסילת ברזל 115

8. תנועה בשטח כפרי ובמשקים חקלאיים 115

9. שטחי אימונים ושטחי אש של צה"ל וגורמי ביטחון שונים 116

10. תנועה בנחלים ובוואדיות 116

11. תנועה בשטח הררי 116

12. תנועה באזורים צחיחים 116

13. פעילות לילה 117

14. סיורים במפעלי חרושת 117

15. כניסה למערות ולחורבות 117

פרק 12: דגשים והנחיות לפעילויות שאינן בכרך הטיולים 118

פרק 13: ביציאה מהמסלול 119

1. דיווח לרמה הממונה ולעורף הטיול 119

2. בדיקת אוטובוסים 119

3. קריאת שמות החניכים 119

4. תדרוך הנהג 119

פרק 14: חניון לילה 119

1. תדרוך המאבטחים, החובשים והמלווים 119

2. תדרוך המדריכים 119

3. תדרוך החניכים 119

4. לינה באכסניה 119

5. מדריך תורן 119

פרק 15: בטיחות לאחר טיול 120

1. פיזור החניכים 120

2. נקודת פיזור החניכים 120

כרך ג' – טיולים

תוכן העניינים – המשך

120	3. פיזור בציר
120	4. מילוי דו"חות פציעה
120	5. דו"ח מיפוי השטח והמסלול

נספחים

121	נספח 1: מיפוי השטח והמסלול
122	נספח 2: תוכנית אבטחת חניון
126	נספח 3: תיק טיול
127	נספח 4: בקרת איכות רמה ממונה
138	נספח 5: תכולת תיק ע"ר, חובש ורופא
140	נספח 6: תדריך בטיחות של אחראי הטיול לבעלי התפקיד בטיול (בוגרים וצעירים)
148	נספח 7: נוהל חציית גבים
150	נספח 8: נוהלי פתיחה באש
151	נספח 9: מקורות לקבלת מידע בנושא טיולים
152	נספח 10: טופס אישור הורים
153	נספח 11: טבלת שליטה – מלווים
153	נספח 12: טופס התנדבות למלווים זמניים
154	נספח 13: דוגמאות לתעודות
155	נספח 14: סמכויות הגופים העוסקים בטיחות וביטחון
156	נספח 15: נוהל פינוי ודיווח

הערה: הכנות לפני הטיול

על-מנת להבטיח את הבטיחות בטיול יש לבצע כמה פעולות מקדימות כחודשיים לפניו.
אם אין אפשרות לבצע את תהליך שמונת השבועות לפני הטיול, יש לבצע את כל הפעולות הקודמות על-פי חוברת זו לפי רצף הזמנים.

פרק 1: שמונה שבועות לפני הטיול

1. איסוף מידע:

שלב זה הכרחי על-מנת ללמוד מנסיונו ומנסיונם של אחרים. ניתן לקרוא סיכומי טיולים קודמים, דו"חות מיפוי השטח והמסלול, וכן להיעזר במידע מקוון באינטרנט:

 http://www.safety.zofim.org.il/file_board.asp?troop_id=79352464

2. קביעת אחראי הטיול ומסלול

א. הגדרה: ש"ש או מדריך בוגר או מתנדב בתנועת הצופים מעל גיל 18, שעבר הסמכת ראש טור תנועתית. באחריותו לקיים את הטיול על מרכיביו החינוכיים, הארגוניים, הבטיחותיים והבטחוניים (ככלל יהיה מרכז השבט אחראי הטיול והכנותיו). עובד תנועה נדרש לעבוד הסמכה זו באופן חד-פעמי עם כניסתו לתפקיד. מתנדב או שכיר שאינו עובד קבוע (לדוגמה: מדריך שכבה, ראש שבט) בתנועת הצופים יעבור הסמכה כל 12 חודשים.

ב. תפקידי אחראי הטיול

1. לקיים את הטיול בהתאם להוראות הבטיחות והביטחון המתחייבות מתוכן הטיול וממסלולו.
2. להבהיר לכל אחד מבעלי התפקידים בטיול את אחריותו לשלומם של המטיילים ולתוכן הטיול.
3. להיות פוסק אחרון בנושאים ובחילוקי דעות, הנוגעים לכל משתתפי הטיול, ובכלל זה בעלי התפקידים בו. האחראי יתייעץ עם המלווים, ואם תידרש החלטה – הוא שיכריע.
4. לוודא כי נותני השירותים (המסיעים, המדריכים, המלווים החמושים והרפואיים, ספקי חוץ) עובדים על-פי "תו התקן" ונושאים תעודות, המאשרות את כשירותם לתפקיד שהם מבצעים.
5. לתדרך את המלווים החמושים בהוראות הביטחון ובהוראות הפתיחה באש.
6. לרכז במהלך הטיול לקחים והתרשמויות, שיש בהם כדי לסייע בכל טיול אחר, ובכלל זה הערות לגבי התאמת המסלול, ולהעביר אותם לרמה הממונה.
7. בטיול הנמשך כמה ימים: לערוך מדי ערב שיחה עם בעלי התפקידים בטיול על מנת לקבל משוב ולתת הנחיות להמשך.
8. לקחת חלק בתהליך ההכנה של הטיול על כל שלביו: השתתפות בטיול ההכנה; השתתפות בתדריך הבטיחות לפני הטיול; והשתתפות בפגישה אחת לפחות עם צוות ההדרכה.
9. לשמור על קשר דיווח עם עורף הטיול.

ג. תפקידי אחראי המסלול (ראש טור)

1. לקיים את הטיוול בהתאם להוראות הבטיחות והביטחון, המתחייבות מתוכן הטיוול וממסלולו.
2. לתדרך את המלווים (הרפואיים, המאבטחים והמתנדבים) ולפזרם לאורך טור ההליכה.
3. להבהיר לכל אחד מבעלי התפקידים בטיוול את אחריותו לשלומם של המטיילים ולתוכן הטיוול.
4. לרכז במהלך הטיוול לקחים והתרשמויות, שיש בהם כדי לסייע בכל טיוול אחר, ובכלל זה הערות לגבי התאמת המסלול, ולהעביר אותם לרמה הממונה.
5. בטיוול הנמשך כמה ימים: לערוך מדי ערב שיחה עם בעלי התפקידים בטיוול על מנת לקבל משוב ולתת הנחיות להמשך.
6. לקחת חלק בתהליך ההכנה של הטיוול על כל שלביו: השתתפות בטיוול ההכנה; השתתפות בתדריך הבטיחות לפני הטיוול; והשתתפות בפגישה אחת לפחות עם צוות ההדרכה.

3. קביעת אזור הטיוול ומסלוליו:

יש להתחשב בכמה שיקולים: עונת הטיוול; התאמת סוג המסלולים לגילם ורמתם של החניכים, וקיום מקום לינה קרוב. ראו את הקישור למוקד טבע:

 <http://192.117.141.2/MokedTeva/website/mokedteva.new/tools/?tools=age%20limit&dHlight>

אם יוצאים לטיוול חניכי צמי"ד (קבוצת צמי"ד או חניכי צמי"ד המשולבים פרטנית), יש להתייחס להוראות הבטיחות התנועתיות בנושא. ראו כרך א' - כללי, פרק 10, עמ' 33. בשלב זה מומלץ להתייעץ עם מדריך טיולים.

4. עדכון ראש השבט:

יש לעדכן את ראש השבט לגבי אזור הטיוול והמסלולים שנקבעו.

פרק 2: שבעה שבועות לפני הטיול

1. ביצוע סקר שטח:

- לאחר שנקבעו מסלולי הטיול, יש לבצע סקר שטח (הוא יסייע לנו בהמשך).
יש לבדוק את מקום הלינה שבחרנו. אם בחרנו בחניון לילה ארעי, יש להקפיד על כמה נקודות:
א. מקום החניון הארעי לא יהיה סמוך למצוק או מדרון, תחת קו מתח חשמלי, בקרבת תחנת דלק, כביש, מטווח, מפעל וחניון רכב, או סמוך למפגע בטיחותי אחר כלשהו.
ב. דרך הגישה לחניון הארעי תהיה נוחה ובטוחה לתנועת כלי הרכב. אין למקם אזורי לינה על צירים – גם אם אינם בשימוש. יש להבטיח כי רכבי השטח לא יגיעו לאזור הלינה – גם לא בטעות.
ג. השטח יחולק לאזורי לינה, אוכל, ציוד, פעילות מחנאית, חניה, שירותים, מרפאה ואזור בישול.
ד. יש לתכנן את חניית הרכבים מחוץ לתחום הלינה. יש לקבוע הפרדה פיזית בין אזורי הלינה למקום שיש בו גישה לכלי רכב.
ה. אם רוצים למקם את החניון בתחום שמורת טבע של רשות הטבע והגנים, יש לבצע תיאום מראש באמצעות טופס "חריגה מחוק רשות הטבע והגנים" דרך מטה ההנהגה והתנועה. הטופס מצוי בלוח הקבצים של אתר הבטיחות התנועתי:

 http://www.zofim.org.il/file_board.asp?troop_id=79352464.

2. הוצאת אישורים בטחוניים (לטיולי ההכנה והביצוע):

- טופס בקשת התיאום לטיול, הנערך באזורים 2 ו-3, יועבר ללשכת התיאום עד 14 יום לפני המועד המתוכנן ליציאה: mokedteva.co.il – מערכת תיאום טיולים, מטיילי מערכת החינוך.
לטיול הנערך באזור 1 יוגש טופס הבקשה **לא יאוחר מ-21 יום לפני היציאה**. יש לוודא כי הטלפון שיילקח בטיול הוא המספר המופיע באישור הבטחוני. האחראי בשטח, המצוין באישור, יהיה אחראי הפעילות בפועל ונוכח במסלול/חניון.
באישור הבטחוני יש לציין במדויק גם את נתיב התנועה מנקודת היציאה לנקודת היעד.

3. טיולים בשטחי אש:

- ככלל מאפשר צה"ל לטייל בשטחי אש באישור מיוחד רק בסופי שבוע, חגים דתיים ובחופשות חול-המועד של סוכות ופסח. טיולים בשטחי אש לא במועדים אלה לא יאושרו.

4. תיאום עם גופי חוץ:

- יש לבצע תיאום בכתב עם הגופים שאתם באים במגע בטיול: קק"ל, רשות הטבע והגנים ופקחים רלוונטיים. אם מתקיים טיול בשמורת טבע ומתוכננת הליכה לא לפי סימון השבילים, יש לבצע תיאום מראש באמצעות טופס "חריגה מחוק רשות הטבע והגנים" דרך מטה ההנהגה והתנועה. הטופס מצוי בלוח הקבצים של אתר הבטיחות התנועתי:

 http://www.zofim.org.il/file_board.asp?troop_id=79352464.

5. תיאום עם עורף הטיול ועדכנו לגבי פרטי הטיול.

פרק 3: שישה שבועות לפני הטיול

1. הזמנת מדריך טיולים מוסמך לטיול ההכנה:

על-מנת להוביל את הטיול יש צורך במדריך טיולים מוסמך (על-פי הגדרות משרד החינוך, חוזר מנכ"ל סה/9(ג), ניסן התשס"ה, מאי 2005).

2. הכנת תקציב לטיול:

יש לבנות תקציב סגור. מתואם לתקציב השנתי, לטובת קיום הפעילות בשיתוף ראש השבט והגזבר. בתקציב יש לכלול סעיף עבור קופת פינניים במקרה הצורך.

3. הוצאת חוזר להורי המדריכים (חניכי השכב"ג) לטיול ההכנה:

יש לוודא כי באישור ההורים מופיעים כמה פרטים: שם החניך, פרטי הטיול, כולל פעילויות מיוחדות המתקיימות במהלכו, הצהרת בריאות של החניך וכן השמות והחתימה של ההורים (ראו בכרך זה נספח 10, עמ' 152). חניך, שלא יציג אישור הורים בכתב, לא יוכל להשתתף בפעילות. את האישורים יש לשמור במקום זמין לאחראי הטיול.

4. הזמנת אוטובוסים:

יש לוודא עם חברת ההסעה כי היא עומדת בתקני משרד החינוך להסעת תלמידים (ראו בפרק "בוקר הטיול"). שעות הנהיגה והמנוחה של הנהג יהיו בהתאם למשרד התחבורה, תקנה 168. ראו את הקישור לקובץ באתר הבטיחות התנועתית:

 http://www.zofim.org.il/pics/file_board/20168%תקנה20-%20נהיגה20%שעות.doc

יש להתחשב בנתון זה בעת ביצוע ההזמנה.

5. תיאום מקום לינה חלופי:

יש לבצע תיאום בכתב למקום לינה חלופי בגלל תנאי מזג-אוויר לא נוחים הן לטיול ההכנה הן לטיול הביצוע.

פרק 4: חמישה שבועות לפני הטיול

1. הוצאת אישור תנועתי לטיולי הכנה וביצוע באתר התנועתי (www.zofim.org.il):

יש להקפיד שיופיע בבקשה התנועתית: האישור הבטחוני, ציון מספר האישור הבטחוני, התאמה בתוכן הפעילות, גיל המשתתפים, מספר המשתתפים, כמות האבטחה והאחראי בשטח. האישור התנועתי יאושר על-ידי רמה ממונה רק לאחר ביצוע בקרת איכות.

2. ביצוע בקרת איכות רמה ממונה:

על-פי נספח 4, עמ' 127.

3. בדיקת הציוד לקראת הטיול:

לפני הטיול יש לבדוק את תקינות הציוד: הרכבת אוהלים; סימון ג'ריקנים – הפרדה בין משקאות לחומרים אחרים. יש לפעול על-פי הנהלים אשר מופיעים בכרך א' – כללי, פרק 8, עמ' 28: תקינות מטפי כיבוי אש (לכל מטפה דרוש אישור טכנאי כתוב אחת לשנה); ציוד הגז (אחת לחצי שנה יש לבדוק את ציוד הגז אצל טכנאי מוסמך: מומלץ לפני פעילות הקיץ ולפני טיול חנוכה) יש לקבל על כך אישור תקינות בכתב; ציוד חשמל (את הציוד שאינו תקין או נראה לא תקין יש לשלוח לתיקון; אין לבצע תיקוני חשמל אלא על-ידי חשמלאי). בבדיקת הציוד יש לקיים גם את נוהלי התנועה בנושא אחסון חומרים וכלים והשימוש בהם המופיעים בכרך א' – כללי, פרק 8, עמ' 28.

4. הזמנת אמצעי קשר:

הזמנת המכשירים תיעשה בהתאם לאופי הטיול ולכללים הבאים:

- כל אחראי טיול יצייד במכשיר טלפון נייד ויישא אותו במהלך כל הטיול.
- בזמן הפיצול לקבוצות, כשאין קשר עין ביניהן, יימצא מכשיר קשר/טלפון נייד בכל קבוצה.
- בפיצול לקבוצות טיול המחולק לטורים ובו מעל 400 חניכים, יש למקם חפ"ק אזורי המצויד ברופא ובאמצעי קשר לטורים המטיילים.
- בחניון מרובה מטיילים יצוידו המלווים החמושים במכשיר קשר/טלפון סלולרי.
- במהלך טיול ההכנה יש לבדוק את הקליטה של האמצעים השונים, ולבחור אמצעי תקשורת מתאימים לאזור ולאופי הטיול, כדי שתתאפשר תקשורת חוץ בכל שלבי הטיול.

5. הזמנת מאבטחים ומלווים רפואיים:

יש להזמין מספר מאבטחים ומלווים רפואיים על-פי הדרישות המופיעות באישור הבטחוני. להלן נוהלי שמירת לילה: ההנחיות לגבי מספר המאבטחים משתנות מעת לעת על-פי הערכות המצב של אגף הביטחון במשרד החינוך. יש לתכנן את האבטחה לפי האישור הבטחוני.

א. בלינת מבנה

- יש לקבל הנחיות נקודתיות בהתאם לאזור הלינה בארץ לפי הנחיות האישור הבטחוני וחוזר מנכ"ל.
- נכון למועד הפצת אוגדן זה (ספטמבר 2009), הלינה של 100 חניכים לכל היותר בתוך מבנה נעול ביישוב באזורים 2, 2א ו-3 פטורה מליווי חמוש. עם זאת יש לפעול לפי ההנחיות באישור הבטחוני.

ב. בלינת שטח

1. אחראי הטיול יכין תוכנית אבטחה לחניון, יתדרך את השומרים בהתאם (ראו נספח 2, עמ' 122), ויפעל לפי הנחיות חוזר מנכ"ל לגבי חניון לילה.

6. הכנת תיק טיול לטיול הכנה:

בשלב זה יש להכין את תיק הטיול לטיול ההכנה (ראו נספח 3, עמ' 126), ולגבי לינה – גם את תיק אבטחת החניון.

פרק 5: ארבעה שבועות לפני הטיול

1. ביצוע טיול הכנה

- א. הגדרת טיול הכנה: פעילות מקדימה לטיול ביצוע.
- מטרתה לבצע הכנות מיטביות לטיול הביצוע עם החניכים (חניכי השכב"ג/צוות ההדרכה הצעיר).
- ככלל יהווה טיול ההכנה תנאי לביצוע הטיול, שעבורו מתקיימת ההכנה.
- ב. יש להתייחס לטיול זה כאל כל טיול ולפעול לפי הנחיות כרך זה.

אם לא בוצע טיול הכנה, יוזמנו לטיול הביצוע מדריכי טיולים מוסמכים לפי המפתח הבא:

- א. עד 100 חניכים:
- מדריך מוסמך ושני בוגרים נוספים, שביצעו את הטיול בשלושת החודשים האחרונים.
- ב. בין 101-200 חניכים:
- מדריך מוסמך ושלושה בוגרים, שביצעו את הטיול בשלושת החודשים האחרונים.
- ג. בין 201-300 חניכים:
- שני מדריכים מוסמכים ושלושה בוגרים, שביצעו את הטיול בשלושת החודשים האחרונים.
- ד. בין 301-500 חניכים:
- שלושה מדריכים מוסמכים ושלושה בוגרים, שביצעו את הטיול בשלושת החודשים האחרונים.

בעת הטיול יתדרך מדריך הטיולים המוסמך ויפרט את נקודות הכשל במסלול ופתרון. מדריך הטיולים המוסמך והבוגרים שביצעו את המסלול יובילו את הקבוצות.

טופס מיפוי שטח (נספח 1, עמ' 121):

בטיול ההכנה יהיו שותפים כל משתתפי הטיול למיפוי על מנת ליצור שפה אחידה לכל מי שישתתף כמוביל קבוצה בטיול הביצוע. אחראי הטיול יסכם ויחתום על הטופס, יפיץ אותו למשתתפי טיול ההכנה ויעביר טופס זה לרמה ממונה בבקרת האיכות לפני ביצוע הטיול בפועל.

2. הוצאת חוזר להורים:

הכולל טופס אישור הורים, תוכן מפורט של הפעילות המתקיימת, מספר עורף טיול ותאריך לאסיפת הורים (ראו בכרך זה, פרק 3, סעיף 3, עמ' 106).

פרק 6: שלושה שבועות לפני הטיול

1. ביצוע בקרות איכות למדריכים:

בנוסף להיבט ההדרכתי יש לבדוק בבקרות האיכות גם את ההיבט הבטיחותי לפי דו"ח מיפוי השטח.

2. הכנת חלופות למקרה שינוי במזג האוויר:

יש להכין חלופות (כולל מקום לינה) לכל מקרה, שמזג האוויר לא יאפשר את קיום הטיול במתכונתו.

3. העברת מידע על הפעילות להורים/אסיפת הורים:

מומלץ לבצע פעמיים בשנה אסיפת הורים, ובמהלכה להעביר מידע על פעילויות השבט בתקופה הקרובה, כולל טיולים – בייחוד לשכבות הצעירות ולקבוצות החדשות בשבט.

לקראת הטיול חשוב למסור את המידע הבא:

- א. היכרות עם אחראי הטיול/המסלול ופירוט הכשרתו לקראת הטיול.
 - ב. המטרות החינוכיות של הטיול ופירוט תוכנית ההדרכה לכל שכבה.
 - ג. היכרות עם צוות ההדרכה.
 - ד. אזור הטיול לכל שכבה. מומלץ להביא מפה ולסמן בה את המסלולים ואת מקומות הלינה.
 - ה. ביטחון ובטיחות: הצגת תהליך הטיול, כולל מפת השטח, הוצאת אישורים, תדריכים ובקרות האיכות של רמה ממונה, תדריכי בטיחות, טיול הכנה, מספר המלווים הרפואיים והחמושים בטיול וכל מידע שיכול לסייע בתחום זה.
1. תקציב הטיול.
 2. פירוט פעילות מיוחדת המתקיימת במסלול ומתן רשימת ציוד מיוחד, שצריכים להביא לטיול.

פרק 7: שבועיים לפני הטיול

1. הכנת הציוד:

וידוא כי כל הציוד תקין. ראו את הנהלים המופיעים בכרך זה, פרק 4, סעיף 3, עמ' 107.

2. בקרת איכות רמה ממונה:

על-פי נספח 4, עמ' 127. בשלב זה יש לבדוק התנגשות/עומס מסלולים לטיולי צופים באתר האינטרנט על-ידי הפקת הדו"ח המתאים, ולבצע תיאום עם מת"ן (מועצת תנועות הנוער) לנוכחות תנועות נוספות. הליך זה נעשה דרך מטה ההנהגה והתנועה.

3. איסוף שמות המלווים ומתנדבים זמניים:

הורים מתנדבים צריכים למלא טופס ביטוח הורים מתנדבים בהתאם לתקנות הביטוח הלאומי (ראו נספח 12, עמ' 153).

פרק 8: שבוע לפני הטיול

1. עדכון רשימת המבוטחים:

ביום סגירת ההרשמה יש לעדכן את רשימת המבוטחים ב"מחשבט".

2. הכנת תיק הטיול:

על-פי נספח 3, עמ' 126; והעברת עותק לעורך הטיול ולרמה הממונה.

3. הכנת תוכנית אבטחת חניון:

על-פי נספח 2, עמ' 122; והעברת עותק לעורך הטיול ולרמה הממונה.

4. הוצאת רשימות החניכים:

יש להוציא רשימות חניכים, הכוללות מעקב אחר ביטוח החניך, מתן אישור הורים ורישום בעיותיו הבריאותיות. עותקים מודפסים יועברו לעורך טיול.

מס"ד	שם משפחה	שם פרטי	ביטוח	אישור ההורים	בעיות בריאות

את הרשימות, יש להוציא בפורמט הבא מ"מחשבט":

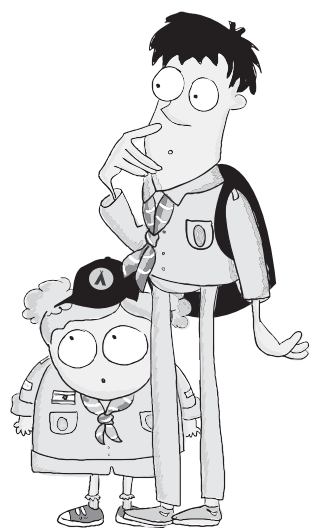
דו"חות ◀ מחולל הדו"חות ◀ מפעלים שבט ◀ רשימות עלייה לאוטובוס שבט.
ראו קישור: <http://www.shevet.org.il/zofim/>

5. תדריך שכבה בוגרת ומלווים בוגרים:

על-פי נספח 6, עמ' 140. יש להקפיד כי כל הבוגרים והצעירים המלווים את הטיול ייקחו חלק בתדריך.

6. בדיקת מזג האוויר והמצב הבטחוני:

יום לפני הטיול יש לברר עם חדר מצב/השירות המטאורולוגי את תנאי מזג האוויר בהתאם לדרישות האישור הבטחוני. כן יש לקיים קשר עם תחנת המשטרה הקרובה לאזור הטיול ו/או החטיבה הצה"לית הרלוונטית ולבצע תיאום סופי. יש להקפיד על התנהגות בהתאם למזג האוויר: אם ערב הטיול יודיע החזאי כי באזור הטיול ישררו תנאי מזג אוויר קשים מהרגיל, יחליטו מרכז ההנהגה/מחלקה ואחראי הטיול על התאמת הטיול למצב שנוצר; ובמקרה קיצוני – על דחייתו למועד אחר.

פרק 9: בוקר הטיול

מומלץ שבבוקר הטיול יגיע ראש השבט לנקודת היציאה לטיול ויסייע למרכז השבט במשימותיו.

1. בדיקת מזג האוויר:

- במהלך הטיול יש לבצע כל בוקר בדיקת מזג אוויר מול חדר המצב במשרד החינוך. במקרה הצורך ניתן לבצע שינוי על-פי הנהלים הבאים:
 - א. יש לקבל אישור ממרכז ההנהגה/מחלקה.
 - ב. יש לפנות לחדר המצב לשינוי האישור, ורק לאחר מכן לבצע את השינוי.

2. בדיקה ותדרוך של המאבטחים והמלווים הרפואיים

- א. בדיקת רשיון הנשק ואישור מטווח (ראו נספח 13, עמ' 154) לכל נושאי הנשק.
- ב. בדיקת תעודות המאבטחים.
- ג. בדיקת תעודת חובש, תעודת מע"ר ותעודת רופא לפי המופיע בהגדרות צוות רפואי.
- ד. בדיקת ציוד המלווים הרפואיים: תכולת תיקי ע"ר, חובש ורופא (ראו נספח 5, עמ' 138).
- ה. תדרוך לגבי סריקת נקודת הכינוס, סריקת האוטובוסים ונוהלי פתיחה באש לטיול יועבר בעל-פה ובכתב (ראו נספח 8, עמ' 150).

3. נקודת הכינוס (תתקיים במקום שהודיעו עליו להורים מראש)

- א. סריקת נקודת הכינוס על-ידי המאבטחים: יש להזמין את המאבטחים חצי שעה לפני זמן הגעת החניכים, על-מנת שיסרקו את נקודת הכינוס.
- ב. תכנון נקודת התכנסות: הגדרת חניית רכבים פרטים, הגדרת חניית אוטובוסים, הגדרת בעלי תפקיד בשלב זה (סדרנים וכדומה), על מנת למנוע פגיעה אפשרית של רכב באדם או רכב ברכב.

4. תדרוך השכבה הבוגרת:

- תדרוך אחרון לפני הטיול; עדכון אם חלו של שינויים; תדרוך נוסף של כללי זהירות בעת העמסת הציוד (ראו נספח 6, עמ' 140); חלוקה של מספרי טלפונים לשעת חירום לכל השכב"ג.

5. סריקה ובדיקה של האוטובוסים

- א. סריקת האוטובוסים על-ידי המאבטחים.
- ב. וידוא כי גיל האוטובוס אינו עולה על עשר שנים.
- ג. וידוא הימצאות טופס בטיחות חודשי, המאשר את תקינות הרכב, כתנאי לביצוע ההסעה בפועל. הטופס ייחתם על-ידי קצין הבטיחות של חברת ההסעה. (ראו נספח 13, עמ' 154).
- ד. וידוא ההיתר להסעת ילדים ממשרד התחבורה.
- ה. וידוא הימצאות תיק עזרה ראשונה, ערכת מילוט, אלונקה, מיקרופון וטלפון נייד תקינים. על אחראי הטיול לברר את מספר הטלפון הנייד של הנהג ולהעבירו גם לעורף הטיול.
- ו. כמות המים באוטובוס תהיה לפחות 60 ליטרים בעת היציאה לטיולי שטח. כמות מים זו, המיועדת לחירום, תהיה ללא קשר לחישוב המים הכולל של הטיול.

6. העמסת הציוד

- א. אין להניח ציוד במעברים, אלא רק במקומות המיועדים למטען.
- ב. בתא הנוסעים לא יימצאו מכלי דלק, מכלי גז או חומרים דליקים אחרים.
- ג. יש לצאת לטיול עם ג'ריקנים מלאים במים.

7. בדיקת רשימות שמיות ואישורי הורים:

יש לוודא כי רשימת השמות כוללת את כל המלווים ואת נהג האוטובוס.

8. העברת רשימת בעיות בריאות לגורם הרפואי הבכיר בטיול:

יש לרכז את רשימת בעיות הבריאות אצל הגורם הרפואי הבכיר. על-פי החלטתו יש להפגיש אותו עם החניכים הרלוונטיים.

9. רישום מספרי הטלפונים של בעלי תפקידים בטיול:

נהגי האוטובוסים, חובשים, מע"רים, רופא, הורים מתנדבים, בוגרים נוספים (ראו נספח 11, עמ' 153).

10. תדרוך הנהג:

יש לתדרך את הנהג לגבי מסלול הנסיעה, נקודות עצירה ודגשים מיוחדים. יש לפקח על הנהיגה של נהג האוטובוס במהלך הנסיעה. אם אירעה חריגה מנסיעה תקינה, יש להעיר לנהג, ובמידת הצורך לעצור את הנסיעה ולדווח (באמצעות עורף הטיול) לחברת האוטובוסים ולרמה ממונה. בכל מקרה אין לאפשר נסיעה שאינה לפי כללי הבטיחות בדרכים.

11. עליית החניכים על האוטובוס:

יש לוודא כי כל החניכים **יושבים וחגורים**. אין להסיע חניכים במספר הגדול מן הרשום ברשיון הרכב. יש להקפיד כי ליד פתחי היציאה יישבו המלווים הבוגרים (רצוי חמושים). יש לתדרך את החניכים שאין להוציא חלקי גוף או חפצים מהחלון.

12. קריאת שמות:

יש לבצע מפקד שמי אחרי כל עלייה על האוטובוס (כולל המלווים).

13. עדכון הרמה הממונה, עורף הטיול וראש השבט:

עדכון הגורמים הללו לגבי מספר החניכים שיצאו ועדכון שמותיהם ברשימות החניכים.

14. חניות ועצירות:

אחראי הטיול יקבע את מקומות העצירה, ויגדיר למלווים ולחניכים את שטח החניה ואת התחום המותר לתנועה. העלאת חניכים לרכב והורדתם ממנו חייבות להתבצע רק במקומות המותרים בחוק. אם החליט אחראי הטיול לבצע עצירה על הכביש, יעשה זאת אך ורק בצדו הימני של הכביש. חל איסור לתדלק את הרכב כאשר הנוסעים בתוכו.

פרק 10: לפני הכניסה למסלול

1. בדיקת מזג האוויר:

בתחילתו של כל יום/ערב לפני היציאה יש לבדוק את מזג האוויר מול חדר המצב, ולברר אם הוא מגביל את ביצוע תוכנית הטיול.

2. בדיקת עומס המטיילים:

ניתן לקבל מראש ממטה התנועה וההנהגה את כמות הקבוצות המטיילות – הנתונים יופיעו על גבי האישור התנועתי. יש לבצע עם קבוצות אלה תיאום כניסה מדורג. לגבי קבוצות מחוץ לתנועה יש לבדוק את הדבר מול גורמי הפיקוח בשטח (לדוגמה: רשות הטבע והגנים) לפני הכניסה לאתר.

3. בדיקת ציוד החניכים:

יש לוודא כי לכל החניכים הציוד הדרוש לטיול:

- א. נעליים סגורות ושרוכות.
- ב. תיק בעל שתי כתפיות.
- ג. כיסוי מלא לראש.
- ד. חולצה בעלת שרוולים כהגנה מפני השמש (לא גופייה).
- ה. מי שתייה: יש לחלק את המים לחניך. כך יישא כל חניך בתיקו את רוב/כל כמות המים, וההשלמה תיעשה בג'ריקנים.

קיץ (אפריל-אוקטובר)		גיל/עונה
שעת הליכה	שעת נסיעה	
1/2 ליטר	1/4 ליטר	10-6
3/4 ליטר	2/3 ליטר	18-11

כמות השתייה בחורף היא כמחצית מכמות השתייה בקיץ – פרט לאזורים מדבריים, שבהם כמות השתייה כמו בקיץ.

4. הגדרת בעלי תפקידים:

יש להגדיר לטור מוביל (בוגר שהשתתף בטיול הכנה) ומאסף (בעל תפקיד בוגר או צעיר). רצוי שהחובש יהיה ממוקם בסוף הטור. יש לפזר את המאבטחים ואת הכוח הרפואי לאורך הטור.

5. מקום רכב הפינוי:

ייקבע על-ידי אחראי הטיול בתיאום עם הרמה הממונה במסגרת בקרת האיכות לקראת הפעילות (עד 10 דקות טווח נסיעה ממקום החניכים). בטיול, שמשותפים בו 400 חניכים ויותר, ניתן יהיה להשכיב אלונקה בחלקו הפנימי של רכב הפינוי.

6. דיווח לרמה הממונה ולעורך הטיול:

לפני כניסה למסלול יש לדווח לרמה הממונה ולעורך הטיול על מספר החניכים הנכנסים למסלול.

פרק 11: מהלך הטיול

במהלך כל הטיול יש לעדכן את עורף הטיול והרמה הממונה לגבי כל שינוי או אירוע בטיחותי/בטחוני. אם יש צורך בסיוע חיצוני, יש לדווח בראש ובראשונה לחדר המצב במשרד החינוך. לשם כך יש להזדהות במספר הטיול ומקומו: נחל/אתר וכדומה.

- 1. וידוא שתייה:**
יש להקפיד על שתייה מרובה.
- 2. מפקד חניכים:**
יש לפקוד שמית את החניכים בנקודות שהוחלט עליהן מראש (לדוגמה: לאחר הפסקות/ארוחות).
- 3. נוהל חציית גבים:**
יש להקפיד על קיום הנוהל במסלולים המחייבים זאת (ראו נספח 7, עמ' 148).
- 4. סדר הפעולות במקרה של נפגעים:**
ראו נספח 15, עמ' 156.
 - א. פינוי רגיל לבית החניך:** אם נשלח חניך הביתה במהלך טיול – הן בגלל בעיות בריאות הן בגלל בעיות משמעת – הוא יוחזר לביתו בליווי מבוגר לאחר תיאום עם משפחתו ובליווי הסבר להחזרתו. חובה על אחראי הטיול להודיע על כך למרכז ההנהגה/מנהל מחלקה. במקרים חריגים – ובהסכמת ההורים לחניכי שכב"ג – אפשר לשלוח את החניך באופן עצמאי, אם אינו חולה, אך יש לוודא את עלייתו על כלי הרכב. אם הוא משתמש בתחבורה ציבורית, יש לדאוג לתחבורה סדירה עד מקום מגוריו של החניך/נקודת איסוף הורים.
 - ב. פינוי רגיל לבית-החולים ו/או לגורם רפואי אחר:** בהתאם לחומרת הפגיעה יועבר החניך בהקדם למוסד הרפואי הקרוב. יש להימנע מפינוי בלתי מקצועי, אם קיים חשש שנפגע בעמוד השדרה או באגן. יש ללוות את החניך על-ידי בעל תפקיד, זה ימתין במקום עד גמר הטיפול. בכל החלטה לגבי שחרור החניך – בין אם לביתו ובין אם בחזרה לטיול – לווה אותו בעל התפקיד. במקביל יעדכנו אחראי הטיול/ראש השבט/עורף הטיול את הורי החניך בפרטים. אחראי הטיול יודא כי פרטי החניך המפונה יועברו לחדר המצב במשרד החינוך בסמוך למועד הפינוי.
- 5. נוהל כניסה למים:**
הכניסה למים תיעשה באישור מרכז ההנהגה/מנהל המחלקה בלבד, וכן בהתאם להנחיות הבטיחות המפורטות בפרק "הבטחת הבטיחות בפעילויות מים" שבחוזר מנכ"ל סב/6 (ג), סעיף 5.1-27. הכניסה למים רדודים מותרת, כאשר היא חלק ממסלול הטיול, מהלימוד ומהחוויה.

בכל מקרה יינקטו הפעולות הבאות לפני הכניסה למים:

- א. המקום יהיה מאושר לרחצה בהתאם לאישור של הלשכה לתיאום טיולים.
- ב. יש לקבל אישור ממרכז ההנהגה/מנהל המחלקה במעמד בקרת האיכות המקדימה.
- ג. **אם נכנסים למים רק לצורך שכשור, יש לוודא שגובה המים אינו עולה על גובה הברכיים של החניך הנמוך בקבוצה.**
- ד. בכל פעילות הכוללת כניסה למים יש לקבל מראש את אישור הוריו של החניך להשתתפות בפעילות זו בטופס אישור ההורים.

6. הליכה סמוך לכבישים, על שפת כבישים וחצייתם

- א. אין לנוע על כבישים.
- ב. אם קיים הכרח לנוע על כביש, ייעשה הדבר ככל האפשר בכביש צדדי. הצעידה תהיה בטור עורפי בשולי הכביש השמאליים, כלומר נגד כיוון התנועה. המלווים ילכו בראש הטור, באמצעו ובסופו, ומגיש העזרה ראשונה ימצא בסוף הטור.
- ג. אין לצעוד בכבישים בשעות הדמדומים והחשיכה. אם אין אפשרות אחרת, ינועו החניכים על-פי נוהל בסעיף ב': המלווים ילכו בראש ומאחור וישאו פנסים דולקים. רצוי שהתלמידים יהיו מצוידים בתוויות זוהרות/סטיקלייטים.
- ד. בהליכה לאורך כביש יש לארגן קבוצות בנות 50-100 ילד.
- ה. יש לסמן כל קבוצה וליצור מרווחים בני 200 מ' לפחות בין קבוצה לקבוצה.
- ה. בחציית כביש - גם אם הדבר נעשה במעבר חציה - יוצבו זקיפים מן המלווים במרחק 50 מ' משני הצדדים של מקום החציה לאבטחת החציה ולהכוונת התנועה בכביש. רצוי שהמלווים יהיו מצוידים בדגלונים או בשלטים ביום, ובלילה - באפודה זוהרת ובפנסים. החציה תיעשה בקבוצות, ואחד המבוגרים ירכז את החניכים הרחק ככל האפשר מעברו השני של הכביש.

7. תנועה ליד מסילת ברזל

- א. אין לצעוד על פסי הרכבת ועל הסוללה שבקרבתם.
- ב. לפני חציית המסילה ירכזו המלווים את החניכים לשם חציה מהירה של המסילה, וזו תיעשה רק במקומות שבהם ניתן לראות בעין גלויה את המתרחש על המסילה לאורך 150 מ' לפחות מכל צד.
- ג. המלווים יוצבו לאבטחת החציה משני צדי המסילה ובסוף הטור.
- אחד המלווים יחצה את המסילה אחרון.

8. תנועה בשטח כפרי ובמשקים חקלאיים

- א. אין לחצות שדות מעובדים, שדות ירק ומטעים. אם יש הכרח בכך, יתבצע המעבר רק בדרכים או בשבילי מעבר בתיאום עם בעל השטח.
- ב. יש להשגיח שהמטיילים לא יפגעו ברכוש: קטיפת פירות, פגיעה בבעלי-חיים, הריסת גדרות וכדומה.
- ג. אין לחצות שטחים מרוססים.
- ד. אסור להתקרב אל מכונות חקלאיות ולגעת בהן.
- ה. הנסיעה על טרקטור אסורה.
- ו. נסיעה על גורר (פלטפורמה) מותרת, אם הוא בעל דפנות, ספסלי ישיבה וההתקנים האחרים הנדרשים לפי החוק; ורק אם יש לו רישיון ואישור בר-תוקף ממשרד התחבורה להסעת נוסעים.

9. שטחי אימונים ושטחי אש של צה"ל וגורמי ביטחון שונים

- א. הכניסה לשטחי האימונים של צה"ל אסורה – אלא אם הותרה בהתאם לאישור שבידי האחראי על הטיול.
- ב. אם נכנסים לשטח אש באישור, יש לתדרך את החניכים לא לנגוע בנפלים ובחפצים חשודים, לרבות מצנחים.
- ג. אם הלינה מתקיימת בשטח אש, יש לוודא שציר תנועת רכב המנהלה אינו חורג משטח האש שאושר לטיול; ואם הוא חורג, יש להגיש בקשה לתיאום בטחוני עבורו.
- ד. **שטחים ממוקשים:** אין להיכנס לשטחים, החשודים כממוקשים או מסומנים על-ידי שלטים צהובים או משולשים אדומים, המזהירים מפני מוקשים.

10. תנועה בנחלים ובוואדיות

- א. בעונת הגשמים יש להיזהר בעת התנועה באפיקי נחלים ולהיות מודעים לאפשרות של שטפונות של מים הבאים ממרחקים. לכן לפני הכניסה לנחל יש לברר בשירות המטאורולוגי אם צפויים גשמים באזור שבמעלה הנחל. כן יש לתת את הדעת לנושא חציית הגבים (ראו נספח 7, עמ' 148), אם אושר לבצע זאת.
- ב. בעונת הגשמים יש להימנע מתנועה בקניונים צרים, בנחלים ובוואדיות.
- ג. אין לחצות נחלים בזמן שיטפון – לא ברגל ולא ברכב.

11. תנועה בשטח הררי

- א. בעת הליכה באזורי מצוקים יש להגביר את ערנות המטיילים ולהתרחק משפת המצוקים.
- ב. יש להקפיד על הליכה על-גבי שבילים מסומנים בלבד על-פי מפת סימון שבילים, הניתנים לזיהוי ברור בשטח.
- ג. אם לדעת אחראי הטיול/מסלול נשקפת סכנה למטיילים בשל פני השטח, כגון התקרבות לשפת מצוק; טיפוס אנכי ארוך (לדוגמה: על גבי סולם אנכי או מדרגות אנכיות חצובות בסלע) ללא הגנה מספקת מפני נפילה או החלקה ומעקים, שרוולי הגנה או אמצעים אחרים להגנה מפני נפילה; ובשל משמעת לקויה של חניכים; או בשל כל סיבה אחרת – **עליו לבטל מראש את הסיור במסלול זה.**
- ד. בעת ירידה או עלייה במדרון תלול יש ללכת קרובים זה לזה וללא פערים, ולהזהיר את המטיילים מדרדור אבנים, מצעידה נחפזת ומעקיפות, שיש בהן סכנת נפילה או הידרדרות.
- ה. לקראת נקודות מעבר קשות יבוצע תדריך מקדים על-ידי המדריך, ויוצבו מבוגרים שיסייעו במעבר עצמו.
- ו. בשעת מנוחה יש לאסור על התלמידים להתקרב לשפת המצוק. יש לתחום קו שאסור לעבורו (לפחות 4 מ' משפת המצוק).

12. תנועה באזורים צחיחים

- א. בימים חמים, שהוכרז בהם עומס חום גבוה, תהיה התנועה בעיקר בשעות הבוקר או בשעות אחר הצהריים, בהתאם למזג האוויר והמפה הגיאוגרפית.
- ב. יש להקפיד שהחניכים ישתו לרוויה במשך כל זמן התנועה.

- ג. יש לאסור על המטיילים להרים אבנים ולדחוף את ידיהם למחילות מחשש לזוחלים ארסיים, כגון עקרבים ונחשים.
- ד. תשומת לב מיוחדת תינתן לתנאי מזג האוויר הקשים הקיימים באזורים אלה.

13. פעילות לילה

- א. תתקיים רק במסלולים/אזורים, אשר אושרו לפעילות לילה על-ידי הלשכה לתיאום טיולים.
- ב. רצוי לקיים פעילויות אלה בלילות שיש בהם אור ירח.
- ג. יש לפקוד את החניכים לעתים תכופות.
- ד. הפעילויות ייעשו בקבוצות קטנות, ובכל קבוצה יהיה מבוגר. חל איסור על פעילות של חניכים בודדים.
- ה. פעילות לילה לא תתבצע באזורים, שתנאי השטח בהם קשים לתנועה, כגון אזורי מצוקים, ואדיות, מערות, בורות מים ומקומות דומים, שיש בהם סכנה לנפילה או של נתק והליכה לאיבוד.
- ו. חל איסור חמור להיכנס בלילה לים ולכל מקור מים טבעי.
- ז. באזור יהודה, שומרון וחבל עזה חל איסור על פעילות לילה רגלית ועל טיולי שטח ליליים מחוץ לתחום היישובים.
- ח. ההליכה בלילה בשמורות טבע אסורה: ניתן לפעול לפי ההנחיות בכרך זה, פרק 2, סעיף 4, עמ' 105.

14. סיורים במפעלי חרושת

- א. ככלל יבוצעו סיורים במפעלים, שיש להם מרכז מבקרים מסודר.
- ב. סיורים במפעלים ייעשו בליווי מדריך, שיוקצה לשם כך על-ידי המפעל.
- ג. לפני הסיור יבוצע תיאום מראש, ובו יוגדרו הסיכונים והנחיות ההתנהגות המחייבות.
- ד. המטיילים יהיו מקובצים בקבוצות קטנות ככל האפשר.
- ה. המלווים ישגחו שהחניכים יצייתו להוראות המדריך, ולא ייגעו במכונות המפעל.

15. כניסה למערות וחורבות

- א. לפני ביקור במערה שאינה מוסדרת יש לברר עליה פרטים בחדר המצב וברשות האחראית על השטח. אין להיכנס למערות בלתי מוכרות, כלומר שאין מידע על הנעשה בתוכן.
- ב. אין להיכנס למערה עמוקה ללא תאורה, ללא אדם המכיר אותה היטב, ובלי שננקטו אמצעים סבירים למניעת סכנות וסומן הנתיב למניעת איבוד הדרך.
- ג. יש להיכנס בלבוש מתאים – רצוי לבוש ארוך.
- ד. במערות, בחורבות, בבתים נטושים ובכוכים בשטחים מסולעים קיימת סכנת הידבקות בקדחת המערות. אין להיכנס למקום בסנדלים או יחפים ואין לשבת או לשכב על הארץ. אין ללון במקומות אלה או לנוח בהם מנוחה ממושכת. רצוי להימנע מהישענות על דופנות המערה.
- ה. אם יעלה חומו של חניך תוך שבועיים מיום הכניסה למערה, עליו להודיע לרופא כי ביקר במערה. על כל מקרה של קדחת המערות ידווח החניך מיד למרכז השבט ולהנהגה. מרכז ההנהגה יודיע על כך מיד ללשכה המחוזית של משרד הבריאות ולחדר המצב לטיולים שבמשרד החינוך.
- ז. יש להימנע מהבערת אש במערות, ובכלל זה נרות, ורצוי להשתמש בפנסים בלבד. במקומות מסוכנים יש להציב אמצעי תאורה קטנים.
- ח. בחודשים נובמבר-מרס **אסורה הכניסה למערות** בשל שנת החורף של העטלפים.

פרק 12: דגשים והנחיות לפעילויות שאינן בכרך הטיולים

בחוזר מנכ"ל של משרד החינוך ניתן למצוא נהלים והוראות בטיחות לפעילויות, שאינן מופיעות באוגדן זה.

חוזרי מנכ"ל העדכניים למועד הוצאת אוגדן זה:

חוזר מנכ"ל ס"ב/6(ב) פברואר 2002 מכיל את הסעיפים הבאים:

טיפול על מצוקים וגלישה מהם – עמ' 294

ניווט – עמ' 306

טיולים רכובים על אופניים – עמ' 311

רכיבה על בעלי-חיים – עמ' 316

פעילויות נוספות – עמ' 321

סיורי ג'יפים

טיסות בשמי הארץ

החלקה על הקרח

נהיגה במכוניות "קרטנינג" במסלול סגור

קליעה בחץ וקשת

טיולי שלג

נסיעה ברכבת שעשועים במסגרת טיול

חוזר מנכ"ל ס"ה/9(ג) פברואר 2005 מכיל את הסעיפים הבאים:

תנועה ברכב – עמ' 102

נסיעה ברכבת – עמ' 104

כניסה למים – עמ' 105

חנייה ולילה – עמ' 106

הנחיות למטיילים בשמורות טבע ובגנים לאומיים – עמ' 108

טיולים בתנאי מזג אוויר קשים – עמ' 109

הנחיות בריאות ועזרה ראשונה – עמ' 111

התנהגות במצבי חירום – עמ' 114

לגבי פעילות חריגה הנוספת לטיול, כגון טקסי אש, בנייה מחנאית, רפסודייה וכדומה, יש לפעול לפי ההנחיות הקיימות בכרכים א' וב' של אוגדן בטיחות זה. טרם היציאה לטיול יש להתעדכן אם קיימות הנחיות נוספות לאלה המופיעות בכרך זה.

פרק 13: ביציאה מהמסלול

1. דיווח לרמה הממונה ולעורף הטיול:

יש לדווח לרמה הממונה ולעורף הטיול כי כל החניכים והמלווים יצאו מהמסלול.

2. בדיקת אוטובוסים:

אם הוחלפו – על-פי הנוהל (ראו בכרך זה, פרק 9, סעיף 5, עמ' 111).

3. קריאת שמות החניכים:

ביצוע מפקד שמי ווידוא שכל החניכים והמלווים נמצאים.

4. תדרוך הנהג:

יעד הנסיעה, עצירות וכדומה.

פרק 14: חניון לילה

1. תדרוך המאבטחים, החובשים והמלווים:

על-פי תיק אבטחת חניון (ראו נספח 2, עמ' 122).

2. תדרוך המדריכים:

מקום כוח האבטחה, כוח הרפואה, אחראי הטיול. תדרוך לפני הבישול הכולל את הנהלים הבאים:

- הגדרת שטח הבישול.
- שטח הבישול: ניקוי השטח מחומרים בעירים (עשב, פסולת, נייר), הכנת מטפה כיבוי אש תקין, מחבת כיבוי, ג'ריקן מים או דלי חול לכיבוי האש. אחראי הטיול יגדיר צוות הג"ס (הגנה סביבתית) בן שלושה חברי צוות, ולכל אחד יצוות כלי כיבוי אחר.
- הוראות בטיחות לבישול במדורות: ראו בכרך א' – כללי, פרק 7, עמ' 27.

3. תדרוך החניכים:

על כל מדריך לתדרך את חניכיו לגבי הוראות הבטיחות שקיבל. כן יש להגדיר לחניכים את הגבולות, שבתחומם ניתן לנוע באופן חופשי, ולתדרכם לגבי מקום הימצאותם של המאבטחים וצוות הרפואה במשך כל הלילה.

4. לינה באכסניה:

אם לנים באכסניה, יש להקפיד על הנחיות הבטיחות המופיעות בחוזר מנכ"ל ס"ה/9(ג) 1 במאי 2005.

5. מדריך תורן:

על מנת לתת לחניכי ד'ט' מענה בזמן הלינה וכדי למנוע בעיות משמעת, יש לקיים תורנות של מדריך ער במשך כל הלילה כחלק ממערך השמירה בטיולים בלינת שטח או בלינת מבנה.

פרק 15: בטיחות לאחר הטיול

- 1. פיזור החניכים:**
פיזור החניכים ייעשה בחצר השבט או במקום אחר, שהודיעו עליו להורים מראש בכתב.
- 2. נקודת פיזור החניכים:**
יש לתכנן מראש את שלב זה. (ראו בכרך זה, פרק 9, עמ' 111)
- 3. פיזור בציר:**
אם החליט אחראי הטיול לפזר את התלמידים בציר נסיעת הרכב בקרבת ביתם, יתאם זאת מראש עם הורי החניכים. הבוגר המלווה את האוטובוס עד להגעתו לתחנה הסופית יודא, כי לא נותר ציוד ברכב ההסעה לאחר רדת כל החניכים.
- 4. מילוי דו"חות פציעה:**
אם נפצע חניך, יש להקפיד לאסוף את פרטי הפציעה עוד ביום הפציעה, ולמלאו תוך שבוע לכל היותר לאחר הפציעה דרך מערכת דו"חות פציעה באתר התנועתי באמצעות כניסת מנהלים.
- 5. דו"ח מיפוי השטח והמסלול:**
במקביל לסיכום ההדרכתי יש לבצע סיכום בטיחותי למסלול, ולמסור את הדו"ח למרכז ההנהגה/רכז מפעלים הנהגתי עד שלושה שבועות לאחר הטיול (ראו נספח 1 - בעמוד הבא).

נספח 1: מיפוי השטח והמסלול

1. תיאור כללי (תחילת המסלול, סימון, מתאר נוף מרכזי).

2. מיקומים להפסקות, שאינם מפריעים לציר המסלול.

3. מיפוי נקודות חילוץ במסלול וסימון במפה.

4. מיפוי נקודות מילוי מים במסלול.

5. מיפוי מפגעים בטיחותיים (ירידה/עלייה תלולה, שימוש בסולמות וחבלים, חציית כביש, נפלים, שדות מוקשים וכדומה).

6. מיפוי "צווארי בקבוק" במסלול והצעת דרכים למניעתם.

7. בדיקת אזורי קליטה במסלול, הן מבחינת קשר פנימי הן מבחינת טלפונים סלולריים.

8. בדיקת משך המסלול: קביעת שעת כניסה אחרונה אליו; שעת יציאה אחרונה ממנו; וזמני ביניים על-פי נקודות ברורות וודאיות במסלול.

9. יצירת רשימת ציוד מיוחדת למסלול (חבלים, שקיות ניילון לעטיפת ציוד וכדומה).

10. בדיקת אירועי בטיחות בעבר והפקת לקחים.

11. לסיום יש להוסיף להוראות הבטיחות הקבועות של כל טיול את הוראות הבטיחות הספציפיות של המסלול. אלה יילקחו מתוך חוזר מנכ"ל משרד החינוך או מאוגדן זה.
אין להוסיף הוראות בטיחות ללא אישור מנהל הבטיחות התנועתי וועדת הבטיחות התנועתי.
12. ניתן להוריד את הטופס מאתר האינטרנט של מחלקת הבטיחות:

 http://zofim.org.il/file_board.asp?troop_id=79352464

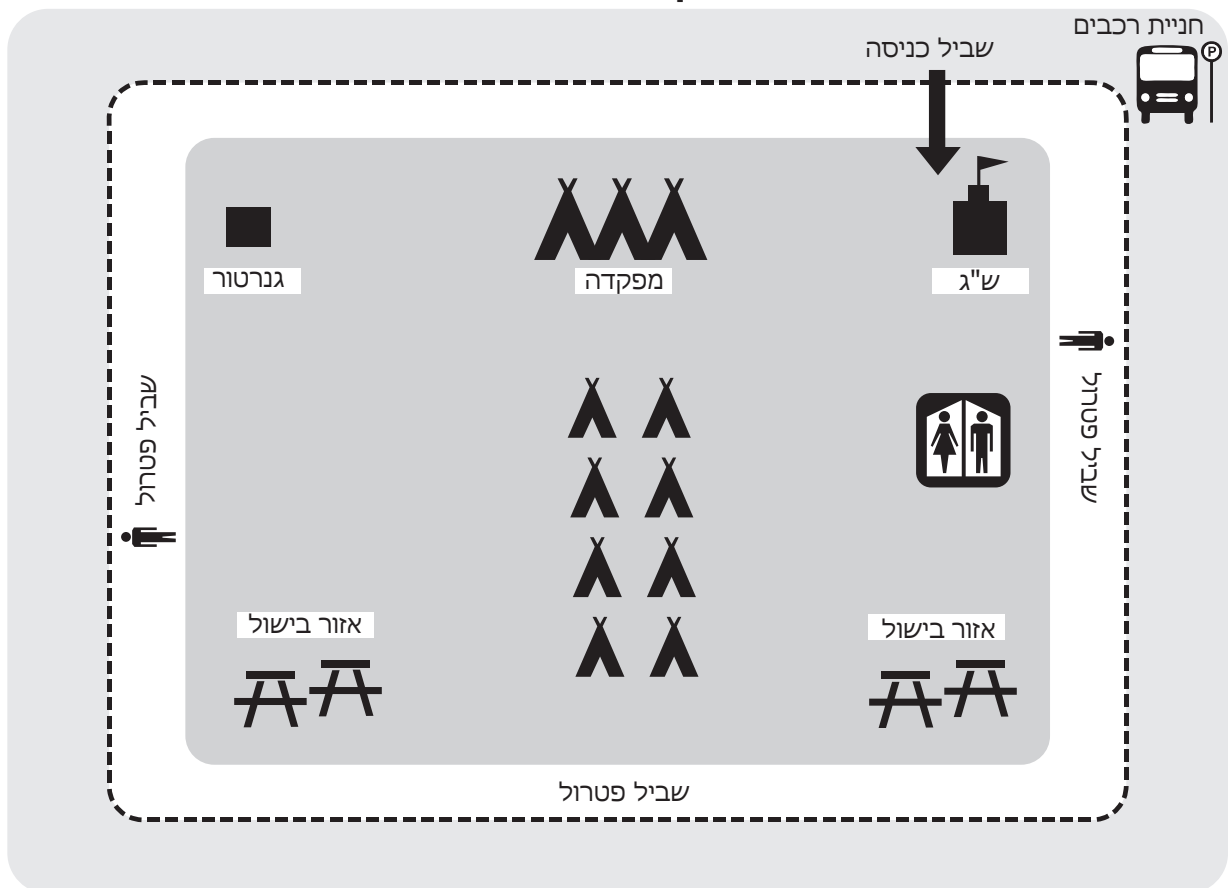

נספח 2: תוכנית אבטחת חניון

1. **הגדרה**
חניון לילה הוא מקום המשמש לחניה ללינת לילה – בדרך כלל במחנה נודד. חניון יום ארעי משמש לחניה במהלך היום, כגון שטח מיושב, פארק, שטח הררי, גדות נחל/אגם או שפת ים.
2. **אישור בטחוני**
א. קבוצה, המבקשת לחנות בחניון לילה/יום ארעי, חייבת לקבל אישור על-גבי טופס האישור הבטחוני, לאחר שתציין בבקשתה את המקום המדויק: נ"צ בת 10 ספרות וציון טופוגרפי תואם.
ב. הלשכה לתיאום טיולים – היא הגורם המאשר את הבקשה לאחר בדיקת הנושאים שבאחריותה.
ג. חניכי השבט ילונו/ישהו אך ורק במקום שאושר. כל שינוי מקום לינה יחייב קבלת אישור מחדש.
3. **בדיקת התאמתו של השטח לחניון ארעי**
א. המקום המיועד לחניון הארעי ייבחן על-ידי אחראי הטיול או מי שמונה מטעמו לפני הגעת החניכים.
ב. מקום החניון לא יהיה סמוך למצוק או למדרון, תחת קו מתח חשמלי, בקרבת תחנת דלק, כביש, מטווח, מפעל וחניון רכב, או סמוך לכל מפגע בטיחותי אחר.
ג. דרך הגישה לחניון תהיה נוחה ובטוחה לתנועת כלי רכב. יש להבטיח כי רכבים לא יגיעו לאזור הלינה – גם לא בטעות.
ד. השטח יחולק לאזורי לינה, אוכל, ציוד לפעילות מחנאית, חניה, שירותים, אשפה, מרפאה, מדורה.

חניון לילה ארעי

4. בטיחות

סריקה

- א. הסריקה תבצע לפני הגעת המטיילים על-ידי שני מבוגרים לפחות, ותסתיים באור יום.
- ב. הסריקה תקיף את כלל השטח ותכלול פחי אשפה, מבנים, צמחייה, וכן כל מקום אחר העלול לשמש מפגע בטיחותי ו/או בטחוני.
- ג. אם קיימים בשטח מכשולים שאינם ניתנים לפינוי, הם יסומנו באופן שייראו גם בלילה.
- ד. לא תותר כניסת המטיילים לפני קבלת האישור מאחראי הטיול.

ציוד הטיול

- א. ציודם האישי של החניכים, וכן הציוד השבטי, יסומנו באופן ברור ומוכר לכל החניכים והמלווים, כדי למנוע החדרת חפצים חשודים לשטח החניון.
- ב. דלקים, שמנים וחומרי ניקוי מסוכנים יכוסו וירוכזו באתר מסומן ומשולט בקצה שטח החניון. יש לפעול לפי ההנחיות המופיעות בכרך א' - כללי, פרק 8, עמ' 28.
- ג. אזור הבישול, הכולל מכלי גז, יורחק מאזור שהיית המטיילים - אך לא בכיוון שטח חניית האוטובוסים ולא באזור מצבור דלק או מדורה.

חניית הרכב

- א. שטח החניה ייסרק לפני הגעת כלי הרכב.
- ב. שטח החניה יהיה מאובטח. אם קיים קשר עין בין המאבטח לבין החניון, אין צורך במאבטח למרחב החניון.

סימון תחום החניון הארעי

- א. שטח שאינו מגודר יסומן/יתוחם כך שגבולותיו יהיו ברורים לנוחות השוהים בו ולבטחונם.
 - ב. אם הסימון נעשה באמצעות חבלים, הם יחולללו לגובה החזה. חובה לסמנם בסרטים לבנים/זוהרים כדי למנוע פגיעה במטיילים.
 - ג. תיקבע נקודה לריכוז אשפה.
 - ד. תיקבע נקודת שירותים.
 - ה. ייקבעו נקודות כניסה ויציאה.
 - ו. תיקבע נקודת בישול:
1. יש לדאוג שהשטח המיועד יהיה נקי מכל פסולת שהיא.
 2. נקודת הבישול תהיה מרוחקת מהשירותים ומהמקלחות. בנקודת הבישול יימצאו אמצעי כיבוי אש ויוגדר צוות הג"ס (הגנה סביבתית). הוא ימנה 3 חברי צוות, ולכל אחד יצוות כלי כיבוי אחר.
 3. אם מתבצע במסגרת החניון בנייה מחנאית, יש לנהוג לפי הנהלים המופיעים בכרך א' - כללי, פרק 6, עמ' 23.
 4. אם מתבצע במסגרת החניון טקס אש, יש לנהוג לפי הנהלים המופיעים בכרך ב' - פעילות חריגה, פרק 6, עמ' 63.

שמירה

- א. בלילה תתבצע שמירה חמושה. המלווים החמושים יהיו בקיאים ומתודרכים בהוראות הפתיחה באש, בנשיאת הנשק ובטיפול בו, בהתאם לחוזר מנכ"ל (ראו נספח 8, עמ' 150).
- ב. שיטת האבטחה: המלווים החמושים ילונו בריכוז וישמשו ככיתת כוננות. יהיו שתי עמדות – ש"ג ופטרול – ומספרן ייקבע בהתאם לאישור הבטחוני של הפעילות והלינה.
- ג. בעת בחירת שטח החניון יש לוודא כי תנאי המקום ימנעו כניסת רכב זר.
- ד. השומרים ימוקמו באופן שיכלו לשלוט על כל שטח החניון.
- ה. האבטחה תתבצע בצמידים: אחד מהם יהיה חמוש, והאחד לא. אפשר לשלב תלמיד מכיתה י"א ומעלה.
- ו. מפתחות האבטחה:
1. עד 100 תלמידים: 2 מאבטחים (1 חמוש).
 2. מ-100 ועד 300 תלמידים: 4 מאבטחים (2 חמושים).
 3. מ-600 תלמידים ומעלה: 6 מאבטחים (3 חמושים).
- ז. לכל חניון יהיה ש"ג אחד או שניים לכל היותר.
- ח. בכל ערב בשעה 18:00 יינתן תדרוך לשומרים. בתדריך זה חייבים להשתתף כל שומרי הלילה ושומרי היום למחרת. בתדריך יפורטו נוהלי השמירה, הוראות הפתיחה באש, התרעות ואבטחת הטיול בחירום. בכל ערב יועברו לאחראי הטיול רשימות שמירה ושעות שמירה של כל השומרים.
- ט. ברגע הגעת הקבוצה לחניון תחל שמירת לילה, והיא תימשך עד העלייה לאוטובוסים או היציאה למסלול של היום למחרת. מפתח השמירה היה על-פי מפתח שמירה בלינה.
- י. אם נשארים חניכים בחניון במהלך היום, יש להשאיר אתם מאבטח.

הסברה

עם ההגעה לשטח החניון יינתן תדרוך לחניכים ולמלווים. האחריות לכך מוטלת על אחראי הטיול. התדרוך יכלול פירוט בנושאים אלה: אופי השטח, גבולותיו, מכשולים (אם קיימים), ההתארגנות, מקום האבטחה והרפואה, נוהלי האבטחה והביטחון, נוהלי הפינוי בחירום, ניקיון.

קשר

- א. אם משתתפים 100 חניכים ויותר, יהיה ברשות אחראי הטיול מגפון. אם יש מעל 500 מטיילים, רצוי כי תהיה גם מערכת כריזה.
- ב. בחניון יצוידו המלווים החמושים במכשירי קשר/בטלפון סלולרי.

מענה רפואי

- א. אנשי העזרה הראשונה ימוקמו במרוכז, כולל בלינה, והציוד הרפואי יהיה בקרבתם.
- ב. מקום המרפאה יצוין בעת ההסברה ויסומן באופן שיימצא אף בלינת לילה.

כוננות הג"ס

- א. ליד אזור הבישול תימצא עמדת כיבוי אש. היא תכלול: מטפי כיבוי אש במשקל 6 ק"ג כל אחד, מחבת, ג'ריקן מים או דלי חול. כל הציוד חייב להיות תקין ובדוק.
- ב. יש לנקות מקוצים את שטח המאהל ושטח הבישול. מקומות הבישול יוגדרו על-ידי אחראי הטיול, ואין לבשל אלא במקומות אלה.

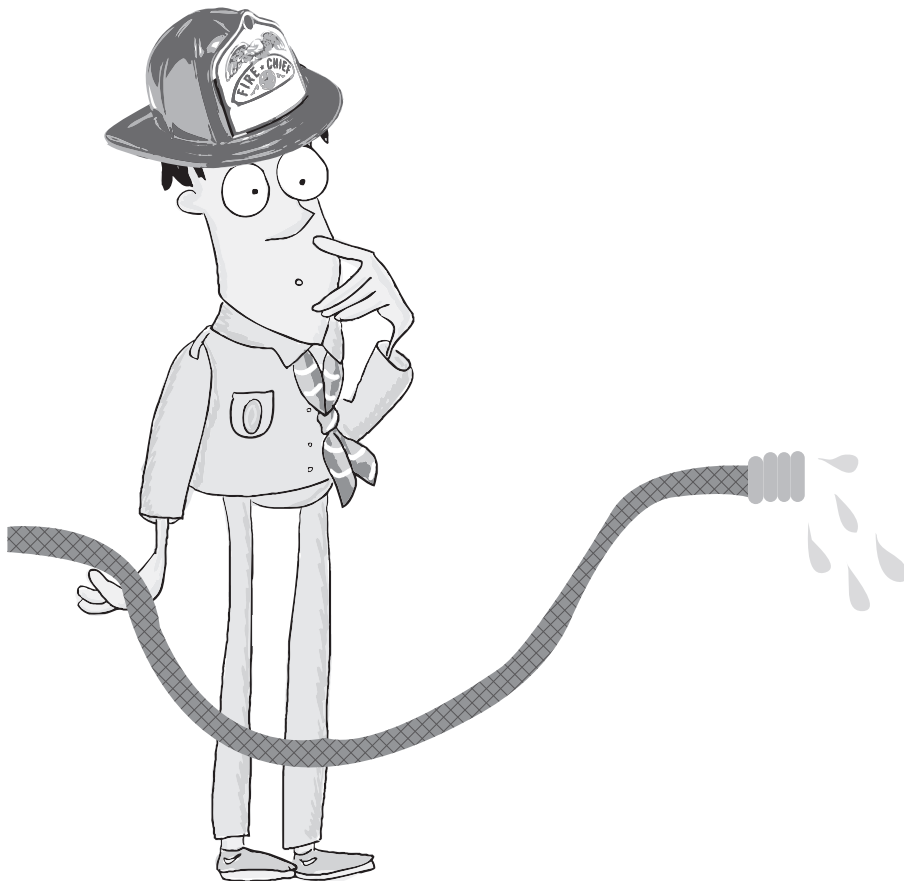

שריפה בשטח החניון - סדר הפעולות

ג.

1. הראשון, שמזהה אש או עשן בשטח, מתריע ומזעיק את אחראי הטיול וצוות ההג"ס בקול רם או בקשר.
2. הזעקת מכבי אש בהתאם לצורך.
3. הקפצת כיתת כוננות. זו תפעל על-פי הנחיות אחראי הטיול עד הגעת כוחות הביטחון.
4. יש להעיר את כל הלנים בשטח החניון, לרכזם, לוודא את נוכחות כולם ולהעביר דיווח לאחראי הטיול. האחראי ינהל את האירוע וידווח לרמה הממונה.
5. בהתאם להערכת הכבאים - הכנות לפינוי החניון בהוראת אחראי הטיול בלבד.
6. פינוי החניכים בהתאם להמלצת הכבאים ובהתחשב בכיוון הרוח ועוצמת השריפה. פינוי החניון יתבצע על-פי הנחיות, שיינתנו מראש לצוות הבוגר, בצירים שנקבעו מראש לשטחי הכינוס המופיעים בתרשים החניון.

נספח 3: תיק טיול

תיק הטיול יופץ בכמה עותקים: לאחראי הטיול, לאחראי המסלול, לעורף הטיול ולרמה הממונה. להלן תכולת תיק הטיול:

1. כרך ג' – **טיולים** מאוגדן זה.
2. תוכנית חינוכית של הטיול, הכוללת מטרות, דרכי ביצוע ופירוט הפעילות בטיול.
3. תוכנית הטיול המפורטת. זו כוללת את מסלולי הנסיעה וההליכה, האתרים שמתוכנן לבקר בהם, החניות, העצירות ואתרי הלינה.
4. עותק של האישור הבטחוני, כפי שהתקבל מלשכת התיאום, ועותק של האישור התנועתי.
5. צילום מפת סימון שבילים 1:50,000, ועליה הנתיב המתוכנן. בידי אחראי הטיול ואחראי המסלול תימצא המפה המקורית בגודל המקורי.
6. רשימת שמית של כל המטיילים ושל המלווים, הכוללת את מספרי הטלפון, בחלוקה לפי אוטובוסים ו/או קבוצות הליכה.
7. רשימה מרוכזת של חניכים בעלי בעיות רפואיות וסיווגן (עותק מרשימה זו יועבר לגורם הרפואי הבכיר בטיול).
8. מספרי טלפון חיוניים: יש למלא פרטים של כל הגורמים הרלוונטיים לטיול: משטרה, מד"א, בתי-חולים, מכבי אש, קופות חולים, מבצעים של הפיקוד והחטיבה הרלוונטיים, מקום הלינה, פקחי הרשויות, כלל הבוגרים בטיול, דרג הרמה הממונה, עורף הטיול, חדר המצב, ספקים שונים.
9. טופסי דו"חות פציעה.
10. אישורי הזמנות מספקים, כולל מספרי הטלפונים של עורף החברה (אוטובוסים/מאבטחים/חובשים/קשר/אישור בדיקת גז ואישור ציוד כיבוי אש וכדומה).
11. רשימה מרוכזת של ההורים המתנדבים שהצטרפו לטיול, כולל מספרי הטלפונים הניידים שלהם.
12. הוראות בטיחות ספציפיות למסלול, שנקבעו על סמך דו"ח מיפוי השטח והמסלול.
13. תקציב הטיול וחוזר שחולק לחניכים.

נספח 4: בקרת איכות רמה ממונה

את טופס בקרת האיכות לטיול בתנועת הצופים ניתן להוריד מאתר מחלקת הבטיחות. לבקרת איכות הרמה הממונה יש להגיע עם תהליך ההכנה, דו"ח מיפוי השטח והמסלול לכל מסלול ותיק טיול.

1. תיאור כללי של האירוע

- א. בעלי תפקידים מובילים:
 - אחראי הטיול, ראשי טורים, מנהלן, עורף טיול, כולל פרטיהם ותהליך בחירתם.
- ב. תיאור הפעילות, כולל מטרות ויעדים ורצף כרונולוגי של הפעילות והתוכנית החינוכית של הפעילות.
- ג. זיכרון ארגוני: לקחים מפעילות דומה או אחרת שניתן לממש בפעילות המתוכננת. ראו כרך ז' – אירועי בטיחות.

2. **טיול הכנה:** לקחי טיול ההכנה (התאמת המסלולים; בדיקת דו"ח מיפוי השטח והמסלול; דגשים של המתחקר). אם בקרת האיכות מתייחסת לטיול ההכנה, יבדוק המתחקר את דו"ח מיפוי השטח והמסלול ואת לקחי סקר השטח.

3. מסלולי הטיול

יש למלא דו"ח לפי הטבלה הבאה:

מקום הלינה	נקודות ציון במסלול כולל לוחות זמנים		פירוט דגשים לפי דו"ח השטח והמסלול	שעת היציאה	שעת הכניסה	המסלול
	זמן	נקודה				

- א. בדיקת חניון הטיול (בשיתוף פעולה עם שבט/הנהגה/תנועה אחרים הישנים באותו חניון).
- ב. דגשים לאחראי הטיול ולאחראי המסלול: שעות יציאה, נהלים מיוחדים במסלולים, מיקום האחראים.

הגדרות בעלי התפקידים

- מי מהצוות הבוגר (שבטי/הנהגתי/ תנועתי) מטייל?
- מי מדריך הטיולים המצטרף לטיול זה?
- מיהם אחראי המסלולים?
- האם מצטרפים לטיול בוגרים נוספים, שאינם בעלי תפקידים בטיול (אם כן – פרטיהם ומקומם בטיול)?

טיול עם חניכי צמי"ד:

אם מתקיים טיול עם קבוצות צמי"ד, יש לפעול לפי הנחיות מחלקת צמי"ד.
ראו כרך א' – כללי, פרק 10, עמ' 33.

4. אישורים

- א. אישור בטחוני (על כל דרישותיו).
- ב. אישור תנועתי.
- ג. האם אושר תקציב הטיול על-ידי הדרג המתנדב והרמה הממונה?
- ד. תיאום עם גופים נוספים (קק"ל, רשות הטבע והגנים).
- ה. אישור הורים: יש לצרף את דף המידע על הפעילות שהועבר להורי החניכים.
יש לרכז בעיות רפואיות תוך איסוף אישורי ההורים, כולל שכב"ג (דגש לגבי החלוץ והמנהלה).

5. כלי רכב

- א. חברת ההסעות: פרטי החברה, האם קיים סדרן מטעמה בשטח, הכרת נוהל בדיקת אוטובוס.
- ב. רכב פינוי: פרטי החברה, פרטי הרכב, יכולת לשאת אלונקה פתוחה בחלקו הפנימי, פרטי הנהג, מקום הרכב במהלך הטיול.
- ג. משאית ציוד: פרטי החברה, לוחות זמנים להעמסה, האם קיים ליווי למשאית, מקום המשאית בטיול.

6. ביטחון

- א. חברת האבטחה: פרטי החברה.
- ב. מאבטחים: מספרם, חלוקתם על-פי רובים ואקדחים.
- ג. מי אחראי לבדיקת צוות האבטחה, מתי והיכן?
- ד. תיק אבטחת חניון. יש להשאיר עותק (למתחקר: יש לבדוק את תוכנית האבטחה, מספר המאבטחים בלילה, מקום החניון, תיאום הלינה).

7. רפואה

- א. חברת הרפואה: פרטי החברה.
- ב. מספר אנשי הרפואה וחלוקתם לפי סיווגים: מע"רים, חובשים, רופא.
- ג. רופא: מקום הרופא בטיול.
- ד. בדיקת צוות הרפואה: מי בודק, מתי והיכן?
- ה. נוהל פינוי: וידוא היכרות עם נוהל פינוי מתוך המסלול, נוהל פינוי לבית-חולים.

8. חניון

יש לצרף שרטוט המפרט את ארגון החניון.

9. לוחות זמנים בתחילת הפעילות ובסיומה

- א. איסוף מהשבטים/הנהגה: שעת תחילת איסוף, מסלול הנסיעה.
- ב. נקודת הכינוס: מקום, פרטי סורק הנקודה ואופן אבטחתה.
- ג. חניון לילה: לוחות זמנים להגעה, אופן הגעת המנהלה, פרטי הבוגר בחניון.

10. לוגיסטיקה

- א. מנהלן: פרטי המנהלן, מספר הטלפון, מקומו בטויל.
- ב. מכשירי קשר: פרטי החברה, אופן חלוקתם.
- ג. בלוני גז: פרטי החברה, אופן ההובלה, היכרות של נוהלי ההפעלה.
- ד. ציוד גז: סוג הציוד, בדיקת אישור טכנאי גז.
- ה. אמצעי כיבוי אש: כמות המטפים, וידוא אישור בדיקה.
- ו. שירותים כימיים: פרטי החברה, מספר התאים ולוחות הזמנים לריקונם.
- ז. מים: מקומות למילוי מים, כמות מים לחירום, מפתח מים למסלול.
- ח. אשפה: אופן ריכוזה, אופן איסופה מהחניון.
- ט. לינה: לינת מבנה/שטח: אוהלים וסוגיהם, אכסניה, אולם.
- י. חשמל ותאורה: מספר הגנרטורים, הזמנת חשמלאי לטיול/גנרטור עם משגוחן.
- יא. חניכים: מספר החניכים לפי שבטים/הנהגות.

11. מספרי החניכים:

מספרי החניכים המשתתפים בפעילות, כולל שכב"ג, בחלוקה לפי שכבות גיל.

12. פעילות מיוחדת:

תדרוך מיוחד לגבי כל פעילות מיוחדת בטויל (לדוגמה: פארק מים, רכיבה על בעלי-חיים, פארק אתגרי, פארק שעשועים וכדומה). וידוא כי קיים ביטוח צד ג' ורשיון עסק לחברה, ומתן הוראות בטיחות ספציפיות לכל סוג פעילות בהתאם לחוזר מנכ"ל.

13. טבלת ניהול סיכונים, הכוללת מיפוי נקודות התורפה ואופן הטיפול בהן

נקודת התורפה בפעילות	הסיכון ורמתו (גבוה - בינוני - נמוך)	הפתרון המביא לסיכון נמוך (נסבל)

* בסיום בקרת האיכות יסכם המתחקר דגשים והשלמות לביצוע על גבי טופס בקרת האיכות. על המתוחקר לבצע את ההנחיות מתוך סיכום דו"ח בקרת האיכות לפני הפעילות.

טופס בקרת איכות לקראת טיול בתנועת הצופים

שם האירוע: _____ שבט/הנהגה/מחלקה/תנועה/אחר: _____
 תאריך ביצוע הטיול: _____ תאריך ביצוע בקרת האיכות: _____
 מנהל בקרת האיכות: _____
 נוכחים בבקרת איכות: _____ ; _____ ; _____ ; _____

1. תיאור כללי של האירוע

מס"ד	תפקיד	שם ומשפחה	טלפון	מקום בטיול	הערות
1.	אחראי טיול				
2.	ראש טור				
3.	מנהלן				
4.					
5.	עורך טיול				

תיאור הפעילות, כולל מטרות ויעדים

רצף כרונולוגי של הפעילות, כולל לוחות זמנים

זיכרון ארגוני

א. לקחי המתחקר מפעילות כלשהי שנעשתה לאחרונה במסגרת שלו

ב. אירועים חריגים שאירעו במסלול/באזור הפעילות, ומה ניתן ללמוד מהם

2. תכנון הטיול

א. טיול ההכנה אם מתייחסת בקרת האיכות לטיול ההכנה, יש לציין את הידוע על המסלול לאחר שיחה עם מדריך הטיולים, המיועד להוביל את המסלול בטיול ההכנה.

ב. סיכום סקר השטח

ג. לקחי טיול ההכנה: התאמת המסלולים, דגשי המתחקר וכדומה:

1. אורך המסלול על-פי ימים (ק"מ והערכת זמן)
2. נקודות קושי ו/או סיכון במהלך המסלול
3. נושאים נוספים אשר ישפיעו על ניהול הטיול

ד. דו"ח מיפוי השטח והמסלול: הוגש/לא הוגש. אם לא הוגש, התאריך להגשתו: _____

3. הגדרות בעלי תפקידים

א. יש למלא את הטבלה הבאה. יש להוסיף שורות במידת הצורך.

מס"ד	שמות צוות בוגר (שבטי/הנהגתי/תנועתי)	האם מטייל	התפקיד בטיול	הערות
1.		כן/לא		
2.		כן/לא		
3.		כן/לא		

ב. אם טיול הכנה - מדריך הטיולים מחברה: _____.
האם עבר שיחת הכנה ותדריך הדרכת? כן/לא. המועד לביצוע שיחה זו: _____.

4. חניכי צמי"ד בטיול:

האם מתווספים חניכים או קבוצות צמי"ד לטיול? _____.
אם כן, צרף לבקרת איכות את דף "טיול עם חניכי צמי"ד", כרך א' - כללי, נספח 2, עמ' 43.

5. אישורים

א. פרטי האישור הבטחוני. יש להוסיף שורות במידת הצורך.
(למתחקר: יש לבדוק התאמה בין תוכן האישור הבטחוני ובין התכנון בפועל של הטיול.)

מספר האישור	מאבטח (אקדח)	מאבטח (רובה)	מע"ר	חובש	רופא
מצוי בפועל					

ב. האם פרטי הטיול אושרו על-ידי הדרג המתנדב? כן/לא.

ג. האם בוצעו תיאומים עם גופים נוספים? כן/לא.

אם כן, יש לפרט ולצרף העתק של התיאומים.

ד. האם יצא דף מידע להורים, המפרט את אופי הפעילות? כן/לא.

ה. האם הוצא אישור הורים לפי פורמט חוזר מנכ"ל? כן/לא.

יש לאסוף את כל אישורי ההורים בכתב, כולל שכב"ג, טרם הפעילות.

יש לרכז בטבלה את כל הבעיות הרפואיות ולעדכן את הצוות הרפואי.

שיטת איסוף אישורי ההורים: _____; אחריות: _____.

6. כלי רכב

א. חברת ההסעות

שם החברה: _____ . כמות האוטובוסים: _____.

* האם נוהל בדיקת אוטובוס מוכר? כן/לא. אם לא, יש לערוך רענון בהתאם לתדריך הבטיחות.

ב. רכב מנהלה בטיול

1. שם החברה: _____ . פרטי הרכב: _____.

2. פרטי הנהג:

שם: _____, גיל: _____, נהג חלופי: _____.

* אם הרכב שכור, יש לבטח את הנהג הנוסף.

3. מקום הרכב במהלך הטיול: _____.

4. בטיול המצריך הזמנת רופא על-פי חוזר מנכ"ל טיולים, ספטמבר 2005,

רכב פינוי הוא רכב שניתן להשכיב בו אלונקה.

ג. משאית ציוד

שם החברה: _____.

האם מכיר הנהג את נוהל ההעמסה והפריקה של משאית, כפי שמופיע בכרך ד' – קיץ

באוגדן הבטיחות התנועתית? כן/לא.

7. ביטחון ורפואה

א. שם חברת האבטחה: _____ . שם חברת הרפואה: _____.

ב. מספר המלווים: אקדח: _____, רובה: _____, מע"ר: _____, חובש: _____, רופא: _____.

ג. שם האחראי לבדיקת המלווים: _____, מתי: _____, היכן: _____.

8. חניון ומקום לינה חלופי, אם תנאי מזג-האוויר אינם מאפשרים שימוש בו

א. יש לצרף נספח ומרשם של החניון, שיכלול את הרכיבים הבאים:

1. ארגון השטח

- כניסות
- דרכי גישה לכלי רכב וחניה
- אזור הלינה וסוג האוהלים
- אזור הבישול (התייחסות ספציפית לשיטת הבישול: באמצעות גז או מדורות)
- שירותים
- אזור המנהלה
- מקום הגנרטור. האם מוכרת הנחיית משרד החינוך מדצמבר 2007 בנושא גנרטורים:

([http://www.zofim.org.il/pics/file_board/1\(1\).pdf](http://www.zofim.org.il/pics/file_board/1(1).pdf)) כן/לא.

• עמדות כיבוי אש:

כמות: _____ מקום: _____.

2. שיטת האבטחה

• מרשם אבטחה + כמות השומרים ביום _____; בלילה _____.

• טלפונים לחירום:

חדר מצב: _____; משטרה: _____;

• פקח רשות הטבע והגנים: _____; פקח קק"ל (יערן): _____.

3. רפואה

• גורמי הרפואה בחניון.

• רופא: כן/לא. חובשים _____; מע"רים _____;

• יעד לפינוי רפואי: _____; ציר הנסיעה: _____.

• אחראי פינוי: _____.

• האם אחראי הפינוי מכיר את ציר הפינוי? כן/לא.

ב. מסגרות נוספות בחניון ודרכי התקשורת אליהם:

אם יש עוד מסגרת של התנועה, יש להגדיר בבקרת איכות את האחריות לתחומים המשותפים: רפואה, אבטחה ומנהלה.

ג. אם הלינה תתקיים במקום סגור, יש לפרט את ארגון השטח בהתאם.

9. לוחות זמנים: תחילת הפעילות וסיום הפעילות

איסוף החניכים יתבצע בשעה _____ ממקום _____ יעד נסיעה _____

שעת ההגעה ליעד _____ פיזור החניכים יתבצע בשעה _____ ממקום _____

יעד נסיעה _____ שעת ההגעה ליעד _____

• בהתאם לכך יש לבדוק את שעות האוטובוס עד 12 שעות ביום.

נקודת כינוס

1. מקום הנקודה: _____ פרטי סורק הנקודה: שם: _____ מתי: _____

2. אופן אבטחת הנקודה: _____ מספר המאבטחים: _____ שם המתדרך: _____

3. חניון לילה:

שעת ההגעה לחניון: _____ פרטי הבוגר בחניון: שם: _____ טלפון: _____

4. נקודות תורפה בכינוס, סכנת תאונות, גישה רגלית, עומס משתתפים, מקומות חניה מסודרים וכדומה

10. לוגיסטיקה

- א. מכשירי קשר
שם החברה: _____ מספר המכשירים: _____ אופן חלוקתם: _____
- ב. ציוד גז
1. שם החברה: _____ אופן הובלת המכלים: _____
2. קיים אישור בדיקת טכנאי גז: כן/לא. אם לא, יש לקבוע תאריך: _____
3. היכרות עם נוהלי הפעלה ובדיקה: כן/ לא.
אם לא, יש לבצע רענון בהתאם לאוגדן ביטחון ובטיחות.
- ג. אמצעי כיבוי אש
קיים אישור בדיקה: כן/לא. אם לא, יש לקבוע תאריך: _____
- ד. מים
1. נקודות מילוי מים: _____ כמות מים לחירום: _____, מקומה: _____
2. מפתח מים למסלול: _____ לכל חניך.
- ה. אשפה
אופן ריכוזה: מקום: _____ אופן איסופה מהחניון: _____

11. מספר החניכים:

יש למלא את הטבלה הבאה.

שבת/שכבה	ד'	ה'	ו'	ז'	ח'	ט'	י'	יא'	י"ב	סה"כ

12. פעילות מיוחדת:

ציין את סוג הפעילות: _____, מתן הוראות בטיחות מיוחדות לפעילויות מיוחדות, כולל וידוא אישור עסק וביטוח צד ג' במידת הצורך.

13. מיפוי נקודות התורפה ואופן הטיפול בהן:

יש לפרט בטבלה זו את נקודות התורפה, שאופיינו טרם בקרת האיכות ושעלו בבקרת איכות, ואת פתרון. יש להוסיף שורות במידת הצורך.

נקודת התורפה בפעילות	הסיכון ורמתו (גבוה - בינוני - נמוך)	הפתרון המביא לסיכון נמוך (נסבל)

14. דרג מתנדב ועורף הטיול

האם עורף הטיול והדרג המתנדב קיבלו העתק מתיק הטיול ומרשימות החניכים? כן/לא.
אם לא, יש לקבוע תאריך לביצוע פעולה זו: _____.

15. יש לוודא כי נשארו בידי המתחקר ההעתיקים הבאים:

- תיק טיול.
- תיק אבטחת חניון.
- דו"ח מיפוי השטח והמסלול.

16. סיכום דו"ח בקרת איכות (יש לכתוב את כל הנקודות שדורשות טיפול):

תאריך ביצוע בקרת האיכות: ___/___/___

שם המתחקר: _____ . שם אחראי הפעילות: _____ .
 חתימת המתחקר: _____ .

בסיום בקרת האיכות יישאר העתק של טופס זה אצל אחראי הפעילות.

נספח 5: תכולת תיק ע"ר, חובש ורופא

רופא	חובש	מע"ר	פריט
	1	1	תרמיל גב (הגודל בהתאם לתכולה)
	10	10	אגד גלילי (3 גדלים שונים)
		1	גליל אספלנית 1
1		2	מסכת כיס (מנשים מציל)
2	3	2	חוסם עורקים (סיליקון) 2 מ'
		1	מספריים לעזרה ראשונה לחיתוך חומר ממתכת
		2	אגד אלסטי
		10	משולש בד
		1	סד פלסטי ליד
10	20	20	פד גזה 3x3, סטרילי
30	20	10	פד לחיטוי העור, אלכוהול 70%
2	10	8	תחבושות אישיות
	2	2	תחבושות בטן
	20	50 יח'	אגד מידבק
	1+1+1	1+1+1	מנתב אוויר מס' 2, 3, 4
	5	5	כפפות חד-פעמיות
	2 (כל ערכה: ליטר אחד)		ערכות עירוי הרטמן עם ציוד לעירוי
	2		מחט מסוג וונפלוך 18 למבוגרים
	2		מחט מסוג וונפלוך 21 למבוגרים
	2		מחט מסוג וונפלוך 18 G לילדים
	2		מחט מסוג וונפלוך 21 G לילדים
	4 (2 לכל ערכה)		מערכות למתן עירוי
	4		חומר לחיטוי העור
	גליל אחד		אספלנית נייר 1
	2		חוסם ורידים
1			חוסם ורידים 70 ס"מ
	10		משולשים
	2		תחבושת מטלין לכוויות
2			תחבושות לכוויות
	2		תחבושות אלסטיות
2			תחבושת שדה בינונית
2			תחבושת שדה גדולה
	50		טבליות אקמול
20			טבליות אקמול 500 מ"ג

נספח 5: תכולת תיק ע"ר, חובש ורופא – המשך

פריט	מע"ר	חובש	רופא
שפופרת זוהרת		2	
כלורהקסידין נוזלי/פולידין		CC 50	
פלסטר 2-1 (אספלנית)		2 גלילים (1+1)	
מספריים מאלומיניום לתחבושות		1	
צווארון פילדלפיה לקיבוע עמוד שדרה צווארי		2	
צווארון חילוץ בינוני			1
פנס עם סוללות ונורה רזרביות		1	
מנורת מצח			1
מימיית מים מפלסטיק		ליטר אחד	
אמפולת אדרנלין, 1 מ"ג			10
אמפולת טרופין			6
אמפולת פוסיד, 20 מ"ג			5
אמפולת נאטריום בי-קרבונט			2
אמפולת נאטריום פיזיולוגי, 10 מ"ג			5
אמפולת פראמין 10 מ"ג ו-2 מ"ל			5
אמפולת אולטראקורטן, 10 מ"ג			1
אמפולת ואליום 1 מ"ג ו-2 מ"ל			5
אמפולת לידוקאין 2%, 10 מ"ג			5
כפפות לא סטריליות גדולות (לטקס)			10
אגד 3			10
אגד מתמתח, 5x4			2
אספלנית 1			1
גזה וזלין, סטרילית			2
חוסם ורידים, 70 ס"מ			1
מדחום			1
מזרק לואר, 2 סמ"ק, עם מחט 21x1.5			10
מזרק לואר, 10 סמ"ק, עם מחט 21x1.5			10
פד יוד			40
צינור הרדמה מג'יל 7 מ"מ עם מחבר			1
צינור הרדמה מג'יל 8 מ"מ עם מחבר			1
תרמיל רופא ריק			1
מקל תאורה			1
מפוח אמבו למבוגר + מסכות 2-5			1
סקשן			1

נספח 6: תדריך בטיחות של אחראי הטיול לבעלי התפקיד בטיול (בוגרים וצעירים)

תדריך זה יועבר לפני הפעילות.
החלקים המסומנים באפור אינם רלוונטיים לתדריך המועבר לשכבה הבוגרת.

א.

הכנות ערב הטיול

1. ציוד גז:

ציוד הגז היוצא לטיול חייב להיות תקין ואחרי בדיקה של טכנאי מוסמך אחת לחצי שנה – מומלץ לפני פעילות הקיץ ולפני טיול חנוכה. הציוד חייב לעבור בדיקה ואישור של המרכז הבוגר לפני אריזתו.

2. ציוד חשמל:

ציוד החשמל היוצא לטיול חייב לעבור בדיקת תקינות בשבט על-ידי המרכז הבוגר בלבד. אין להוציא לטיול ציוד חשמל לא תקין (תיקון הציוד יתבצע אך ורק על-ידי חשמלאי מוסמך). השימוש בציוד החשמל במהלך הטיול חייב להיות מאושר על-ידי המרכז הבוגר, ורק לאחר שזה וידא שאין כל סכנה היכולה להיגרם כתוצאה משימוש לקוי.

3. ציוד כללי:

הציוד הכללי תקין ונבדק לפני היציאה.

4. אוהלים:

יש לוודא כי כל המוטות והמחברים לאוהל נלקחו לטיול, ודי זמן לפני הטיול לוודא גם שאין חורים באוהל; ואם יש – לתקנם מבעוד מועד.

5. כלי עבודה:

מגרפות, מעדרים, פטישים וכדומה חייבים להיות תקינים ומחוברים היטב לידיעות. יש לתדרך באופן ישיר את כל מי שמיועד להשתמש בציוד זה על אופן השימוש הראוי: ראו כרך א' – כללי, פרק 8, עמ' 28-31.

6. ביטוחי חניכים:

כל החניכים שנרשמו לטיול מבוטחים ועודכנו במערכת מחשבט (השמות שלהם הועברו להנהגה ושולם עבורם ביטוח). חניכים שאינם מבוטחים לא ישתתפו בטיול.

7. אישור הורים:

יש לוודא כי לכל החניכים שנרשמו לטיול יש אישור הורים חתום. כל החניכים המשתתפים בפעילות מחויבים לצאת עם אישור הורים. יש לשים לב לחניכי שכבה בוגרת, חלוץ, נסיעות ברכבים פרטיים וכדומה. האישור יכלול אישור להשתתפות בפעילות חריגה, כגון רחצה. יש להכין רשימת בעיות רפואיות ולמוסרה לגורם הרפואי הבכיר בטיול. את האישורים יש להפקיד בידי עורף הטיול טרם היציאה.

8. בדיקת מזג האוויר:

ערב הטיול יש להתעדכן סופית לגבי מזג-האוויר הצפוי באזור הטיול בחדר מצב משרד החינוך טל: 02-6222211.

9. ביצוע תדריך בטיחות לשכבה הבוגרת:

לפי נספח זה.

10. הכנת תיק טיול:

ראו נספח 3, עמ' 126.

11. ערכת בטיחות לאחראי טיול/מסלול:

מפת סימון שבילים בגודל מלא, חמישה סטיקלייטים, פנס + סוללות חזרה, חבל, אוגדן הבטיחות לטיולים, טלפון נייד + סוללה חזרה, מצפן, מד-קואורדינטות, נרות, גפרורים ושקיות זבל. מומלץ כי ערכה זו תימצא אצל כל בוגר במסלול.

ב. בוקר הטיול

1. בדיקה ותדרוך של המאבטחים, המלווים והחובשים

- א. בדיקת רשיון נשק ואישור ירי לכל נושאי הנשק.
- ב. בדיקת תעודת מאבטח מוסדות חינוך או מאבטח טיולים של משרד החינוך בתוקף.
- ג. בדיקת ציוד המלווים הרפואיים: תכולת תיקי מע"ר, חובש, רופא.
- ד. בדיקת תעודת רופא, חובש ומע"ר לפי הקריטריונים שנקבעו בחוזר מנכ"ל משרד החינוך.
- ה. תדרוך לגבי סריקת נקודת הכינוס, סריקת האוטובוסים ומתן נוהלי פתיחה באש לטיול בעל-פה ובכתב (ראו נספח 8, עמ' 150).

2. סריקת נקודת הכינוס על-ידי המאבטחים:

יש להזמין את המאבטחים חצי שעה לפני זמן הגעת החניכים על-מנת שיסרקו את נקודת הכינוס.

3. תדרוך השכבה הבוגרת והמלווים הבוגרים:

תדרוך אחרון לפני הטיול; עדכון אם יש שינויים; תדרוך נוסף של כללי זהירות בעת העמסת הציוד (ראו פרק 9, סעיף 6, עמ' 112); חלוקה של מספרי טלפונים לשעת חירום לכל השכב"ג.

4. סריקה ובדיקה של האוטובוסים

- א. סריקת האוטובוסים על-ידי המאבטחים.
- ב. וידוא כי גיל האוטובוס לא יעלה על עשר שנים.
- ג. בדיקת אישור בטיחות חודשי תקף מטעם קצין בטיחות החברה (ראו נספח 13, עמ' 154).
- ד. בדיקת היתר להסעת תלמידים ממשרד התחבורה.
- ה. בדיקת הימצאות תיק עזרה ראשונה, ערכת מילוט, אלונקה, מיקרופון, טלפון נייד בכל אוטובוס.
- ו. בעת טיול ארוך ברגל יהיו באוטובוס 60 ליטרים מים לחירום (ללא קשר לחישוב המים הכולל של הטיול) במכל מים חרבי מקורי או מכלים ניידים. אלה ישמשו בעת חירום, אם יאזלו המים שברשות המטיילים.

5. העמסת הציוד

- א. אין להניח ציוד במעברים, אלא רק במקומות המיועדים למטען.
- ב. בתא הנוסעים לא יימצאו מכלי דלק, מכלי גז או חומרים דליקים אחרים.
- ג. יש למלא את כל הג'ריקנים במי שתייה.

6. בדיקת רשימות שמיות והימצאות אישורי הורים:

יש לוודא כי רשימת השמות כוללת את כל המלווים ואת נהג האוטובוס.

7. העברת רשימת בעיות בריאות לחובש:

יש לרכז את רשימת בעיות הבריאות אצל החובש. על-פי החלטת החובש יש להפגיש אותו עם החניכים הרלוונטיים.

8. תדרוך הנהג:

יש לתדרך את הנהג לגבי מסלול הנסיעה, נקודות העצירה ודגשים מיוחדים. חל איסור לנסוע בצירים שלא אושרו באישור הבטחוני, אלא אם ניתן היתר מחדר המצב של משרד החינוך.

9. עליית החניכים:

יש לוודא כי כל החניכים יושבים וחגורים. אין להסיע חניכים במספר גדול מן הרשום ברשיון הרכב. יש להקפיד כי ליד פתחי היציאה יישבו המלווים הבוגרים. יש לתדרך את החניכים כי אין להוציא חלקי גוף או חפצים מהחלון.

10. קריאת שמות:

יש לבצע מפקד שמי אחרי כל עלייה על האוטובוס, כולל המלווים.

11. חניות ועצירות:

אחראי הטיול יקבע את מקום העצירה, ויגדיר למלווים ולחניכים את שטח החניה ואת התחום המותר לתנועה. העלאת חניכים לרכב והורדתם ממנו חייבות להתבצע רק במקומות המותרים בחוק. אם החליט אחראי הטיול לבצע עצירה על הכביש, יעשה זאת אך ורק בצדו הימני. חל איסור לתדלק את הרכב כאשר הנוסעים בתוכו. תדרוך הנהגים ברכבים ייעשה לפי הנוהל המופיע בכרך א' - כללי, פרק 4, סעיף 4, עמ' 19-20.

ג. היציאה ומהלך המסלול

1. אוטובוסים

- א. יש לתאם עם הנהג את נקודת האיסוף בסוף המסלול.
- ב. יש להשאיר בתחילת המסלול לפחות כלי רכב אחד לטובת פינוי למשך שעתיים לפחות, או עד להגעה למחצית מהמסלול מרגע היציאה למסלול.
- ג. אין עצירה ו/או המתנה בצד שמאל של הכביש.

2. מים לחירום

ג'ריקן 20 ליטרים לכל 100 חניכים לפחות יימצא ברכב המנהלה או ברכב הפינוי.

3. חולים שנתרים מאחור:

קרוב לוודאי שבכל יום יהיו חניכים שלא ירגישו טוב. יש להקפיד אז לקיים את הנהלים הבאים:

- א. כל החניכים, המבקשים לא לצאת למסלול, יעברו דרך חובש ורופא לאישור.
- ב. לאחראי המסלול תהיה רשימה שמית של כל אלה שנתרו באוטובוס/חניון.
- ג. יש להשאיר מזון ומים בכמות מספקת לאלה שנתרו. יש לארגן זאת מראש.
- ד. יש למנות אחראי בוגר ומאבטח שיישאר עם החניכים.
- ה. יש לדווח לעורף הטיול את שמות החולים שנשארים, כולל שם האחראי עליהם ומספר טלפון.

4. ספירת חניכים:

ספירת החניכים תתבצע שמית ביציאה למסלול ובכל פעם שקמים מהפסקה משמעותית. מעבר לכך יש לבצע ספירה בכל עצירה לצורך צמצום הטור או עצירה קצרה אחרת, וכן בערבוב עם קבוצה נוספת.

5. מזון:

יש לוודא כי החניכים לקחו את כל האוכל למסלול. יש לוודא חלוקת שקיות אשפה.

6. תדריך בטיחות:

לפני הכניסה למסלול יש להעביר לחניכים תדריך בטיחות.

הוא יכלול תדריך בטיחות ותדריך על המסלול הספציפי שבו מטיילים. יש להתייחס בו לנקודות הבאות:

א. סקירת השטח:

אזור הטיול, רקע על המסלול, נקודות תורפה במסלול, יישובים קרובים, משך ההליכה וכדומה.

ב. הקפדה על שתייה.

ג. על החניך להקפיד על:

1. נעליים סגורות ושרוכות.
2. תיק בעל שתי כתפיות.
3. כיסוי מלא לראש.
4. חולצה בעלת שרוולים כהגנה מפני השמש (לא גופייה).
5. מי שתייה: כל חניך יישא בתיקו את רוב/כל כמות המים, וההשלמה תיעשה מן הג'ריקנים.

ד. מקרים ותגובות

1. פציעת חניך

- החניך יודיע מיד למדריך הקבוצה.
- מדריך הקבוצה יפנה לגורם הרפואי הקרוב ביותר, ובמקביל יאותר אחראי הטיול/מסלול.
- אחראי הטיול יפעל על-פי נוהל פינוי ודיווח (ראו נספח 15, עמ' 156).

2. נתק מהקבוצה

- החניך/קבוצת החניכים שהתנתקו מהקבוצה יישארו במקומם עד להגעת העזרה.

ה. סקירת המפגעים הבטיחותיים במסלול אחד לאחד, ומתן הוראות ספציפיות לאותם מפגעים.

ו. חפץ חשוד:

יש לנהוג לפי הנהלים המופיעים בכרך א' - כללי, פרק 3, עמ' 16.

7. מלווים:

המלווים יהיו צמודים לחניכים ויפוזרו בטור ההליכה. יש לחלק את כוח הרפואה והאבטחה כך שיתנו מענה מיטבי לכלל הטור. בנקודות בעייתיות מבחינה בטיחותית ירוכזו החובשים והמלווים כדי שיוכלו לתת מענה במידת הצורך.

8. נוהלי הליכה בלילה - אם נקלעתם למצב זה

א. נוהל כניסה לחושך - סדר הפעולות

1. יש לרכז את החניכים ולהקריא את שמותיהם.
2. יש לרכז את המלווים ולתדרך אותם לגבי המשך ההליכה.
3. יש למקם מלווה בוגר לאורך הטור.
4. על המדריכים והמלווים להיות מצוידים בפנסים.
5. יש להודיע מיד לרמה הממונה ולחדר המצב משרד החינוך. אם דרוש סיוע, יש לפנות בראש ובראשונה לחדר המצב.
6. יש לדווח לעורף הטיול.
7. יש לוודא צמצום רווחים.
8. ספירת החניכים תתבצע בכל עשר דקות.

ב. נוהלי הליכה בלילה

1. בוגר אחד ילך בתחילת הטור, בוגר אחר ילך בסופו, ושניהם מצוידים בפנסים.
2. יש לסמן את הטור: סטיקלייט בתחילה, באמצע ובסוף.
3. יש לחלק לחניכים מספרי ברזל ולערוך ספירה כל 10 דקות.
4. על כל חניך לזהות בבירור את החניך שלפניו.
5. אם נוצר נתק:
 - א. על החניך להישאר במקום.
 - ב. איש צוות בוגר יעצור את הקבוצה, ישיב אותה, ייגש לאחור וידווח לרמה הממונה.
6. בשום פנים ואופן אין להפריד את חברי הקבוצה.

9. הגעה לחניון לילה

- א. הסבר על החניון: מקומו, מטיילים נוספים וכדומה.
- ב. גבולות הגזרה של החניון, כולל חלוקה לאזורים: בישול, לינה, מרפאה, אשפה, שירותים ופעילות.
- ג. מיקומים: ש"ג, לינה, מקום הלינה של המדריך, רפואה.
- ד. דגשי בטיחות ייחודיים של החניון: חשמל, בורות, בזנ"טים וכדומה.
- ה. יש לוודא תורנות מדריך ער במהלך כל הלילה כדי לטפל בחניך שמתעורר.
- ו. יש לבצע תדריך בטיחות לשימוש בכלי עבודה: לפי הנהלים המופיעים בכרך א' - כללי, פרק 8, עמ' 28.

10. נוהלי פינוי

- א. כל החלטה לגבי פינוי נתונה בידו של המלווה הרפואי הבכיר בשטח (רופא, חובש, מע"ר). אחראי הטיול יכול רק להחמיר החלטה זו.
- ב. אם הוחלט לפנות חניך לבית-החולים, יש לצרף אליו מלווה בוגר. הפינוי יתבצע באמצעות אוטובוס או רכב הפינוי. זה לא יישאר בהמתנה בבית-החולים, אלא יחזור מיד אל המסלול - אלא אם כן קיים רכב פינוי נוסף, ואז ימתין הרכב לחניך. על המלווה להישאר עם המפונה עד להגעת מבוגר אחר. אין להשאיר חניך לבדו בבית-החולים.
- טרם הפינוי יש לאפשר לחניך לדבר עם הוריו. לאחר מכן יעודכנו ההורים לגבי מצבו על-ידי אחראי הטיול או מרכז השבט או ראש השבט.

אין לפנות את החניך בטרם מדווחים על כך למרכז השבט או לעורך הטיול או לרמה הממונה.

- ג. יש לוודא כי אחראי המסלול ואחראי הטיול מכירים את נוהל פינוי פצוע על שלוש האופציות שלו.

11. הוראות לנושאי נשק:

הוראות אלה יועברו בתדריך למאבטחים בבוקר הטיול.

- א. כאשר מקבלים רובה או מוסרים אותו, יש לבדוק ולוודא שהוא ריק מתחמושת. בבדיקת הנשק יהיה הקנה תמיד מופנה 60 מעלות כלפי מעלה – ולא לכיוון האוכלוסייה.
- ב. באקדח נוהל הפריקה שונה: קנה כלפי מטה, אל עבר חומת מפגע.
- ג. אין להישען על הרובה בכלל, על הקנה ועל קצה הקנה בפרט.
- ד. אין לטעון את הנשק ללא פקודה מאחראי הטיול, אלא בסכנת חיים.
- ה. הרובה יהיה נצור תמיד.
- ו. אין לכוון את הנשק לאדם, בין אם הוא טעון ובין אם הוא ריק.
- ז. אין להשתמש בתרמיל/כדור כדי לנקות את הקנה משמן.
- ח. יש לשמור על נקיון הרובה ולוודא שיהיה תמיד תקין לירייה.
- ט. יש לדווח לאחראי הטיול על כל תקלה בנשק, ולו הקטנה ביותר.
- י. במשך הטיול יהיו נושאי הנשק פרוסים בין המטיילים: אם יש שני מלווים חמושים, יהיה לפחות נושא נשק אחד בראש הטור ההולך, ואחד במאסף.
- יא. אחראי הטיול יקפיד על ביצוע הנהלים, המחייבים את כל נושאי הנשק שבאחריותו, בשעת הטיול, בחניית ביניים ובחניית לילה, כמפורט להלן:
 1. כלי הנשק והתחמושת יהיו בידי המלווים, שהוסמכו לשאתם, במשך כל הטיול: בעת נסיעה, הליכה או חניה.
 2. נושא הנשק אחראי שלא תהיה לתלמידים כל גישה לנשק או לתחמושת.
 3. יש להקפיד שהנשק לא יהיה טעון – אלא אם כן ניתנה הוראה אחרת על-ידי האחראי לטיול.
 4. במשך כל הטיול יקפידו האחראי לטיול ונושאי הנשק על מילוי התנאים המפורטים ברישיון מטעם רשויות הביטחון.
 5. במתן הוראה לטעון את הנשק חייבים נושאי לנקוט את אמצעי הזהירות האלה:
 - א. לנצור את הנשק.
 - ב. לא לדרוך את הנשק אלא לפי הוראה של אחראי הטיול/מסלול לפתוח באש.
 6. במתן הוראה לפרוק את הנשק חייב האחראי לטיול לוודא את פריקת התחמושת.
- יב. אם המאבטחים הם בני נוער המתנדבים במשמר האזרחי, יש להקפיד על הנהלים הבאים:
 1. אחראי הטיול יהיה מבוגר ששירת בצה"ל.
 2. לפחות 50% מכלל המלווים החמושים בטיול יהיו מבוגרים.
 3. לא יותר משני בני נוער ישמשו מלווים חמושים בטיול.

12. הוראות פתיחה באש:

הוראות אלה יועברו **בכתב** ובעל-פה לכל מאבטח בטיול בהתאם לנספח 8, עמ' 150.

13. התנהגות במצבי חירום

- א. נוהל נתק - תפקידי אחראי הטיול/מסלול
1. ריכוז החניכים ובדיקה שמית.
 2. וידוא שמות החניכים החסרים.
 3. דיווח לרמה הממונה ולעורך הטיול.
 4. את הפעולות הבאות יש לבצע בהתחשב בכמה גורמים: זמן, תנאי השטח, תנאי מזג האוויר, הגודל והאופי של הקבוצה, כמות המים וכדומה.
- הקמת צוות חיפוש, שיכלול לפחות בוגר אחד ושני חברי שכבה בוגרת. אם אפשר, יש לשלוח את אחד מהמלווים הרפואיים.
 - אם אחראי הטיול/מסלול שותף לצוות החיפוש, יש להגדיר אחראי טיול/מסלול בוגר שמכיר את המסלול.
 - צוות החיפוש יצטייד בערכת הבטיחות של אחראי הטיול/מסלול.
 - אחראי הטיול/מסלול יגדיר עם צוות החיפוש את מסלול החיפוש וגבולותיו.
 - אם תוך חצי שעה מגילוי הנתק לא נוצר קשר עם החניך או קבוצת החניכים שהתנתקה, יש ליצור קשר עם הרמה הממונה.
 - אם לא נוצר קשר עם הרמה הממונה, יש לפנות לאחד מהגורמים הבאים על-פי סדר זה: מנהל מרחב (צוות האגף לחינוך), מנהל האגף לחינוך, חדר המצב במשרד החינוך.
- ב. מצבי חירום עלולים להיווצר עקב גורמים שונים, כגון תאונה קשה עם נפגעים, אירועים בטחוניים ואירועים בריאותיים-רפואיים.
- ג. האחראי לטיול יקבע את המהות ואת הסדר של הפעולות שיינקטו בכל אירוע תוך הסתייעות במידת הצורך באחראי לביטחון, במלווים הרפואיים, במלווים האחרים ובחניכים הבוגרים.
- ד. להלן עיקרי הפעולות שיינקטו במצב חירום עם נפגעים:
1. סילוק המפגע הבטיחותי.
 2. איתור הנפגעים והגשת עזרה ראשונה להם לפי קדימות על-ידי המלווים הרפואיים.
 3. במידת הצורך - פנייה לחדר מצב טיולים לשם אזעקת שירותי הצלה, כגון מד"א, מכבי אש, יחידת חילוץ, יחידות צה"ל וכדומה.
 4. במידת האפשר והצורך - פינוי נפגעים על-ידי רכב אחר. יש להימנע מפינוי בלתי מקצועי של פצוע, שיש חשש שנפגע בעמוד השדרה או באגן.
 5. במידת הצורך - אזעקת מסוק לפינוי נפגעים באמצעות חדר המצב.
 6. בעת אזעקת עזרה לסיוע, לחילוץ ולפינוי: יש לציין את פרטי הגוף המזעיק, מקום האירוע המדויק, סוג האירוע, מספר הנפגעים ומצבם, סוג הסיוע הנדרש ונקודת החבירה עם הכוח המסייע.
- ה. בכל מקרה חובה לדווח לחדר המצב.
- ו. להלן הפעולות שיינקטו במצב חירום בטחוני:
1. ניתן להגדיר שלושה מצבי חירום בטחוניים עיקריים:
 - א. היקלעות לאזור מופגז/מופצץ.
 - ב. היקלעות לאזור שוירים בו אש מנשק קל או ירי ישיר על הטיול.
 - ג. ניסיון לפיגוע-מיקוח בעת שהייה במבנה.

2. להלן הפעולות העיקריות שיינקטו בכל אחד מהמצבים:

הפגזה/הפצה

- א. בעת שהייה במבנים יש להיכנס למקלט/לחדרי הביטחון, ובהיעדרם – לחדרים פנימיים בקומת הקרקע.
- ב. בשטח פתוח יש להיצמד לקרקע ולתפוס מחסה מאחורי תלולית עפר, סלעים, בתעלות ובחפירות.
- ג. כאשר הנסיבות מאפשרות זאת, יש להתרחק מהר ככל האפשר מהאזור המוכה.
- ד. יש להישמע להנחיות קב"ט הרשות וקב"ט המחוז של משרד החינוך.

ירי מנשק קל

- א. יש להיצמד לקרקע ולתפוס מחסה.
- ב. יש להשיב אש במידת האפשר.
- ג. כאשר הנסיבות מאפשרות זאת, יש לנתק מגע ולהתרחק מהאזור.

פיגוע-מיקוח: ניסיון לתפיסת בני-ערובה או תפיסת בני-ערובה

- א. יש להזעיק את כוחות הביטחון.
- ב. יש לנקוט כל אמצעי סביר, שיגביל את תנועת המחבלים וימנע תפיסת בני-ערובה, כגון הפעלת כלי נשק וחסיומת מעברים ודלתות.
- ג. כאשר יש בני-ערובה בידי המחבלים, יש להימנע מפתחה באש ולהישמע להוראות המחבלים עד לנקודה שמתחילה פגיעה בבני-הערובה.
- ד. יש להימנע מעמידה חשופה מול חלונות מחשש לפגיעה מירי כוחותינו.
- ה. ברגע פריצת כוחותינו, או בהישמע הוראות ברמקול מצד כוחותינו, על בני-הערובה לשכב על הרצפה וידיהם על ראשם, רחוק ככל האפשר מהמחבלים.

נספח 7: נוהל חציית גבים**כללי**

1. בחלק מהמסלולים שבהם אנו מטיילים יש צורך לחצות גבים או מקווי מים עמוקים.
2. נוהל זה מתייחס לגבים/מקווי מים שאינם ניתנים לעקיפה, ושחצייתם מהווה תנאי הכרחי לקיום הטיול.

הגדרות

1. **גב:** גומה, שקע מלא מים באורך וברוחב שונים.
2. **מקווה מים:** מקום איסוף למים, בין אם הוא טבעי ובין אם הוא מלאכותי.
3. **גב/מקווה מים עמוקים:** עומק המים מחייב מעבר תוך כדי שחייה.
4. **גב/מקווה מים רדודים:** המעבר הוא בגובה הברכיים של התלמיד הנמוך ביותר.

נחלים מאושרים לביצוע נוהל חציית גבים

חציית גבים מאושרת רק במקומות המפורטים ברשימה שלהלן ושהותקנו בהם נקודות עיגון לחיבור חבלים מובילים, המשמשים לחציית הגבים בזמנים שלהלן:

- נחל יהודיה – כל השנה.
- נחל זוויתן – כל השנה.
- נחל זכי – כל השנה.
- חוצה פלגי דן – כל השנה.
- נחל דרגה (דרג'ה) – עונתי.
- נחל גוב – עונתי.
- נחל משמר – עונתי.
- נחל ברק – עונתי.
- נחל ורדית – עונתי.
- נחל עתק – עונתי.
- נחל קלט – עונתי.

הכנות מוקדמות

1. חציית גבים מחייבת הודעה מראש להורי החניכים ואישורם בטופס אישור ההורים, כולל הצהרתם לגבי יכולת השחייה של ילדיהם ובריאותם (ראו נספח 10, עמ' 152).
2. בהגשת האישור הבטחוני יש לציין כי במסלול מבצעים חציית גבים.
3. יש לערוך רשימה של חניכים היודעים לשחות ואלה שאינם יודעים ולהעבירה לאחראי הטיול.

חניכים

1. המשתתפים יהיו תלמידי כיתות ז' ומעלה היודעים לשחות.
2. חניך שאינו יודע לשחות לא רשאי להשתתף בפעילות.
3. אין להכריח חניך לבצע פעילות זו, אם אינו רוצה בכך.
4. לא ישתתפו בפעילות חניכים, הסובלים מבעיות בריאותיות.

מלווים

1. לכל קבוצה המבצעת טיול זה יהיה חובש, מציל מוסמך ולא פחות משני מבוגרים מלווים.
2. כל מעבר מים מחייב **נוכחות מציל** במקום.
3. אחראי המסלול יפקוד את מספר החניכים לפני חציית הגב ואחריה.
4. אחראי המסלול יודא כי החניכים לא יתפזרו ולא יקפצו למים.
5. אחראי המסלול יודא כי החניכים קיבלו תדריך לפני חציית הגב.
6. המלווים יהיו בעלי ידע בשחייה.

הציוד

1. **חגורות ציפה:** חגורות ציפה תקניות בהתאם לתקן מינהל הספנות ומותאמות לגילם ומבנה גופם של החניכים. החגורות יהיו מדגם הצ"א (התקן ציפה אישי).
כמות: לכל קבוצה עד 8 חניכים יהיו לפחות שתי חגורות ציפה. לקבוצה הגדולה מ-8 חניכים יהיה מספר חגורות הציפה על-פי המפתח הבא: על כל 8 חניכים נוספים – חגורת ציפה נוספת.
2. **חבל:** החבל, המשמש לחיבור נקודות העיגון בין שתי גדות הגב, יהיה חבל ימי שזור מניילון באורך 20 מ' לפחות, בקוטר 12 מ"מ ובעל מתח קריעה 2800 ק"ג. החבל יהיה מיחידה אחת.
חבל דק: החבל משמש להעברת חגורות הציפה יהיה מפוליאסטר בלתי מתיח באורך 20 מ', לפחות בקוטר 4 מ"מ, בעל מתח קריעה 380 ק"ג.
3. **משטח ציפה:** אין להעביר ציוד על-גבי החניכים, אלא על משטח צף בלבד.
כן יש להקפיד שהחניכים לובשים ביגוד קל בעת החציה. אין ללבוש ביגוד עליון מחמם.

הסברה

1. יש לבצע הסברה על-ידי אחראי המסלול. ההסברה תכלול:
 - א. דרך רכיסת חגורות הציפה.
 - ב. הכניסה לגב תהיה באישור בוגר בשטח ולאחר רכיסת חגורת הציפה.
 - ג. יש להסיר משקפיים, חפצים חדים וכל ציוד אחר.
 - ד. יש לתדרך את החניכים כי הקפיצה למים אסורה.
 - ה. צורת אחיזה נוחה בחבל. אין לעזוב את החבל בזמן החציה.
 - ו. חניך המתקשה ילווה במבוגר במהלך החציה.

הוראות נוספות

1. אחרי מעבר של עשרה חניכים יש לוודא את חוזק הקשרים.
2. חובה להציב משלח בכניסה לגב, ומקבל ביציאה ממנו.
3. הראשון שיעבור את הגב יהיה מבוגר, והוא יקבל וירכז את החניכים שעברו את הגב בצדו השני.
4. בכניסה לגב ובתום חצייתו יש לבצע מפקד של החניכים.
5. יש לחבר את חבל האיסוף של חגורות הציפה אל אחד החוצים, כדי לחבר אליו את חגורות הציפה האחרות לשם החזרתן לנקודת היציאה.

נספח 8: נוהלי פתיחה באש

הוראות פתיחה באש יועברו בעל-פה ובכתב

א. כלי ירי הוא אמצעי קטלני. השימוש בו עלול לסכן את חייו או את שלמות גופו של אדם, הן מי שכוון אליו הירי הן של אחרים. השימוש בנשק ייעשה אפוא אך ורק בהתאם לחוק.

ב. הגדרות

- **סכנת חיים:** סכנה לאובדן חייו של אדם או לחבלה מסוכנת בגופו.
- **נשק חם:** כלי ירייה, רימון יד, בקבוק תבערה, מטען נפץ וכו'.
- **נשק קר:** סכין, פגיון, גרזן, אלות ומוטות מתכת.
- **אזהרה מוקדמת:** הודעה על כוונה לפתוח אש אם לא תיפסק התקיפה.

ג. הוראות הפתיחה באש אם נשקפת סכנת חיים

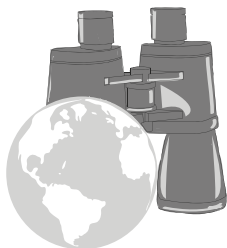
1. השימוש בכלי ירייה מותר, אם הוא נדרש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שבוצעה באמצעות נשק חם או קר, ושנשקפה ממנה סכנת חיים **מוחשית** ליורה או לזולתו.
2. השימוש בכלי ירייה לצורך הגנה עצמית ייעשה כמוצא אחרון ובמידת הזהירות הראויה, כאשר בנסיבות העניין אין דרך אחרת להתגבר על התוקף.
3. פתיחה באש תיעשה רק **כמוצא אחרון** – לאחר שנשקלו ומוצו דרכי הפעולה האחרות להפסקת התקיפה, לרבות מתן אזהרה מוקדמת – ובלבד שלא יהיה בכך כדי לסכן את חייו של היורה או של זולתו.
4. לצורך הדיפת תקיפה המסכנת חיים מותר לפתוח באש לעבר גופו של התוקף, כדי לפגוע בו באופן שימנע ממנו להשלים את ביצוע מעשה התקיפה. אם ניתן לסכל את התקיפה באמצעות ירי לעבר רגלי התוקף, יש להעדיף ירי כזה. יש להפסיק את הירי מיד כשפסקה התקיפה ואין עוד סכנת חיים.
5. הפתיחה באש תבוצע לעבר התוקף בלבד ובירי בודד ומכוון, תוך כדי נקיטת אמצעי זהירות למניעת פגיעה בחפים מפשע, הנמצאים בטווח האש.
6. אם נמלט התוקף עם כלי נשקו והוא עדיין מסכן חיים, ניתן לירות לעבר רגליו. אם אין בכך כדי לסכל את הסיכון, ניתן לירות לעבר חלקי גופו האחרים, כדי למנוע את המשך התקיפה או למנוע סיכון חיי אחרים במהלך בריחתו. אם נמלט התוקף בלא נשק, אין לירות בו.
7. אין לפתוח באש כהגנה על רכוש, כאשר אין מתלווה לעבירת הרכוש סכנת חיים.
8. יש לדווח בהקדם האפשרי על מקרה של שימוש בכלי ירייה לרמה הממונה, לתחנת המשטרה הקרובה ולחדר המצב.

נספח 9: מקורות לקבלת מידע בנושא טיולים

1. אתר הבטיחות של תנועת הצופים: http://zofim.org.il/file_board.asp?troop_id=79352464
2. מרכז ההכנה לטיולים באתר תנועת הצופים:
<http://www.zofim.org.il>
3. האגף לחינוך בתנועת הצופים: טלפון: 03-6306666.
4. חזרי מנכ"ל, העוסקים בהנחיות הביטחון והבטיחות בטיולים.
קישור נמצא באתר הבטיחות של הצופים.
5. אתר מנהלת הטיולים באינטרנט:
www.education.gov.il/tyulim
באתר זה ניתן למצוא דו"ח מיפוי השטח והמסלול.
ניתן להגיע לכך באמצעות השלבים הבאים:
מנהלת הטיולים < מסלולים < דו"ח מסלולי טיול < בחירת האזור הרלוונטי.
6. קו ליער – מוקד המידע של קק"ל: טלפון: 1-800-350-550.
7. אתר רשות הטבע והגנים:
www.parks.org.il
8. אתר מוקד טבע למטיילי מערכת החינוך:
www.mokedteva.co.il
9. חדר המצב לטיולים: טלפון: 02-6222211.
10. הלשכה לתאום טיולי מערכת החינוך: טלפון: 02-6223360.

נספח 10: טופס אישור הורים

1. על כל טיול/מחנה/סמינר, שהייה ארוכה, החורגת משעות הפעילות הרגילה, יש להודיע בחוזר מיוחד **14 יום לפני המועד.**
2. יש לבדוק ב"הצהרת/אישור ההורים" אם יש חניכים, שמטעמי בריאות אינם יכולים להשתתף בטיול או בחלקו. בבעיות חריגות יש להתייעץ עם הרופא המטפל בחניך; ואם הוא קובע שהחניך כשיר לטיול, יש לקבל ממנו אישור לכך בכתב.
3. על מרכז השבט לשמור את "הצהרת/אישור ההורים" בשבט עד סיום שנת הפעילות, כלומר עד תחילת ספטמבר של שנת הפעילות הבאה.
4. להלן הטופס **המחייב** לאישור הורים:
(ראו קישור לקובץ באתר התנועה: http://www.zofim.org.il/pics/ishur_horim_zofim.pdf)

הצהרת / אישור הורים

על מצב הבריאות של בני/בתי המשתתף בפעילות תנועת הצופים

נא להקיף בעיגול את הפעילות הרלוונטית:

מחנה קיץ	קורס הדרכה	טיול חנוכה	טיול פסח	יום שבט	פעילות ימית	אחר
----------	------------	------------	----------	---------	-------------	-----

מקום הפעילות: _____ סוג הפעילות: _____

החוף	אילון	דן-דיג	תיא	חיפה	ירושלים	דרום	צפון	צפון	שרון	דרום	שרון	שבת	תאריך הפעילות
------	-------	--------	-----	------	---------	------	------	------	------	------	------	-----	---------------

שם משפחה	שם פרטי	מס' ת.ז.	מין	תאריך לידה	כיתה
----------	---------	----------	-----	------------	------

אני מצהיר בזאת כי:

1. לא ידוע לי על מגבלות בריאותיות המונעות מבני/בתי להשתתף בפעילות הנערכת בתנועת הצופים.
2. יש לבני/בתי מגבלות בריאותיות המונעות השתתפות מלאה/חלקית בפעילות הנדרשת כדלקמן:

טיולים	פעילות גופנית	פעילות אחרת
--------	---------------	-------------

תאור המגבלה: _____

מצורף אישור רפואי שניתן ע"י _____ לתקופה של _____

3. יש לבני/בתי מגבלה בריאותית כרונית (כגון אסטמה, סוכרת נעורים, אפילפסיה, וכד') מצורף אישור רפואי שניתן ע"י _____ לתקופה של _____ שם+כתובת+טלפון לפנייה בשעת מצוקה: _____

סוג התרופה	תאור אופן הטיפול
------------	------------------

4. בני/בתי מקבל/ת את הטיפול התרופתי הזה: _____
5. בני/בתי נעזר/ת בכוחות עצמו/עצמה בציוד הרפואי הבא (משאך, ערכת זריקות, ערכת טיפול וכו') _____
6. הנני מאשר/ת לבני/בתי להשתתף בפעילות ימית (בריכה) / ים / אחר: _____

בני/בתי יודע/ת / אינו יודע/ת לשחות.

אני מאשר / לא מאשר לבני/בתי להשתתף ברחצת לילה.

הנני מאשר כי הסכמתי ליציאת בני/בתי לפעילות הנייל הוא למרות ו/או בידיעת מצבו/ה הבריאותי. ידוע לי שלא אהיה מכוסה במסגרת הביטוח של התנועה בגין כל הוצאה ו/או כל נזק מכל מין וסוג שהוא הקשורים ו/או נובעים ממחלה, נכות או פגם גופני ממנה סבל/ה בני/בתי לפני היציאה לטיול/פעילות.

הריני לאשר כי קראתי את תוכנית הפעילות, ידועים לי כל פרטיה והנני מסכים/ה שבני/בתי ישתתפו בה.

תאריך	שם ההורים	מספר ת.ז.	טלפון נייד	חתימת ההורים
-------	-----------	-----------	------------	--------------

נספח 11: טבלת שליטה – מלווים

מס"ד	שם + משפחה	התפקיד בטיול	טלפון נייד	הערות

תפקידים בטיול: מתנדבים, בוגרים, מאבטחים, חובשים, מע"רים, רופא, נהגי אוטובוס. לגבי הנהג יש לכלול בטור ההערות את מספר לוחית הרכב של האוטובוס.

נספח 12: טופס התנדבות למלווים זמניים

יש להעביר את שמות המתנדבים למחלקת משאבי אנוש ולוודא קבלת טופס זה. עותק מהטופס יישמר ברשות השבט.

תנועת הצופים בישראל - מחלקת משאבי אנוש

1/1/2009

לכבוד:
ישראל ישראלי

אישור התנדבות

הריני לאשר כי מר ישראל ישראלי, בעל ת"ז 012345678 שכתובתו רחוב ירושלים 1, ירושלים - משמש כמתנדב בתנועת הצופים העבריים בתפקיד מדריך שכבה י' בשבט "צופית" ביישוב חיפה, בהנהגת חיפה, ועוסק בו בפעילות חינוכית וארגונית למען ילדים ונוער, ניהולה, אבטחתה וארגונה.

אישור זה תקף מנובמבר 2008 ועד לנובמבר 2009.

בברכת הצופים "חזק ואמץ!"

אפרת שקד
מנהלת מחלקת משאבי אנוש

העתק: תיק מתנדבים 2009

נספח 13: דוגמאות לתעודות

גלמ"ס
UNCLASSIFIED
צבא ההגנה לישראל
ARMÉE DE DÉFENSE D'ISRAËL
כרטיס זהות
לאנשי חבר העובדים הרפואי והדתי והספרים לכוחות המזוינים

CARTE D'IDENTITÉ
Pour les membres du personnel sanitaire et religieux attachés aux armées.

מספר יוסי מספר זהות 049037245
אישי בדצלה קורס-עדה ראשונה
שם משפחה 44 קסייה
השמות הפרטיים 27/11/86 אלמסעד

דרגה
תאריך לידה 5/7/86

נושא כרטיס זה מוגן לפי אמנת ג'נבה מ-12 באוגוסט 1949, להטבת מצב המצויים והחולים מבין אנשי הכוחות המזוינים בשדה הקרב, בתפקידו בתור

Le titulaire de la présente carte est protégé par la convention de Genève pour l'amélioration du sort des blessés et des malades dans les forces armées en campagne du 12 août 1949, en qualité de

מספר הכרטיס
Numéro de la carte 0079582
מק"ט 441104200
FORM-403
תאריך יציאת כרטיס 20/6/07

הש"מ
הסעות באוטובוסים ו טיולים ו אהנו ועוז לטיולים
רח' הנטקה 64, חיפה 34608 טל': 04-8254813/4 טל' לילה 04-8252790 פקס: 04-8253022

אישור קצין בטיחות מס' 194
No. 194

בתוקף סמכותי לפי תקנה 585 (א') (2) לתקנות התעבורה, אני הח"מ ק. בטיחות בחברת **נוף המטייל בע"מ** מצהיר בה עשוכתי בדיקה רכב שמספרו _____ זסוג _____ הרכב נמצא תקין וזבדיקה נוצעה בתאריך _____ מד אוץ _____ **נוףק האישור 30 יום.**

נוקפו של אישור זה לגבי הסעות המבוצעות באמצעות המשד הנ"ל בלבד. מן על הנהג / או בעל הרכב להודיע מיד לממונים על כל קלה או לקוי אשר יתגלה ברכב. בדיקה הבאה תבוצע בתאריך _____ או בק"מ _____

כבוד רב
קצין בטיחות בתעבורה
שם וחרומות קצין בטיחות בתעבורה _____

משרד החינוך
האגף לביטחון בטיחות ושע"ח
מס' 3662
מאבטח טיולים
שם המאבטח **מר מרדכי אילון**
תעודת זהות **316732403**
שם חברת המאבטח **מ.ר. הולנדר בע"מ**
שם חברת ההכשרה **מ.ר. הולנדר בע"מ**
תאריך הנפקה **19/2/09**
תוקף תעודה זו עד ליום **19/8/09**
תעודה זו תקפה כשהיא מוצגת עם תעודה מזהה

אישור אימון / הדרכה - שומר
ביטחון הצפון
תעודה מס' **כ.ר.ה. 130**
שם **מ.ר. 328897651**
ת.י. **מ.ר. 972**
עבר בהצלחה קורס **מגיש עזרה ראשונה - 44 שעות**
עראבי בסאם
פראמודיק
מ.ר. 972
מרחק נסיעה לאימון _____

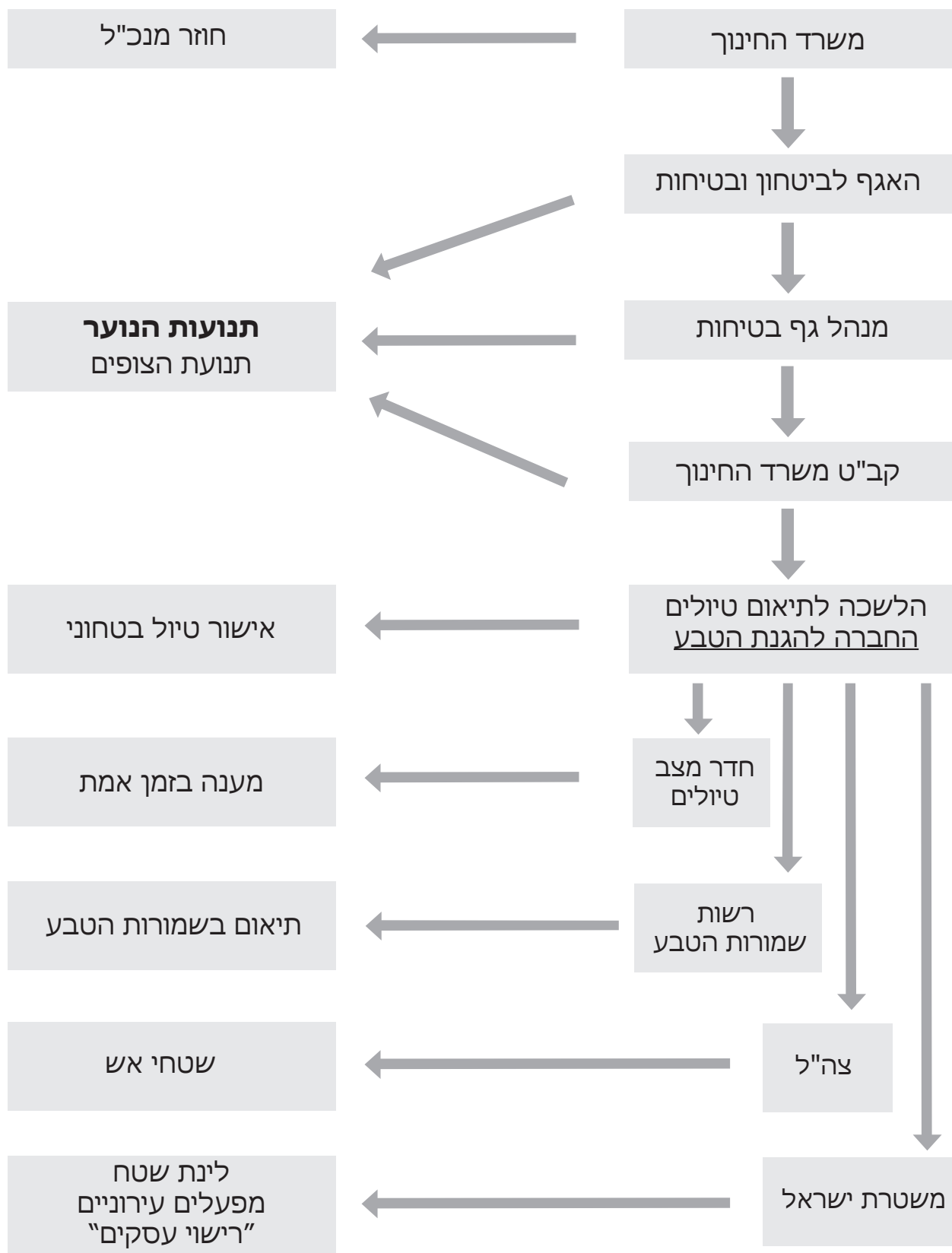
בתאריך **6/09**
בתוקף עד **6/11**

אוגדן בטיחות - תנועת הצופים

נספח 14: סמכויות הגופים העוסקים בביטחות וביטחון

נספח 15: נוהל פינוי ודיווח

נוהל דיווח מקרים חריגים לרמה ממונה

(בכל מקרה של חריגה מתכנון יש צורך בדיווח מאחראי טיול לרמה ממונה)
אם יש צורך בסיוע, יש לפנות בראש ובראשונה לחדר מצב

